

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Rešaja vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske kraje 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Kasniškovega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserate se plačuje od enostopne pettivrste vs enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeran popust, Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Reklamacije se pošiljajo na domačo pošto.

Današnja številka obsega 8 strani. — Povest „Sot-rija“ se nshaja na 6. strani.

Slovinci in Hrvati.

V avstro-ogrski državi nas živi blizu 8 milijonov Hrvatov in Slovencev, torej več kakor Čelov, za polovico več kakor Poljakov, ravno toliko kakor Madžarov in kakor 3 milijone manj nego Nemcev. Toda kako se ravna z nami in kako z omenjenimi narodnostmi? Madžari in Nemci imajo večpravice, kakor jim gre, Poljaki dobijo vse, kar želijo, tudi na Čehe se vedno bolj jemlje ozir. Le mi Jugoslovani, Hrvatje in Slovenci, ne dobimo v tej državi pravice in upliva, ki nam gre po našem številu, naši davčni moči in naši izobrazbi.

Zadnji čas so sicer mnogi avstro-ogrski politiki začeli uvidevati, da se nam godi krivica in da se mora odslej z nami boljše in pravičnejše nastopati. Toda to spoznanje še ni splošno. Treba je torej to spoznanje pospeševati. Eno izmed sredstev v ta namen je tudi obstrukcija v državnem in deželnem zboru. Ta prav glasno, da se razlega po celi državi in še preko njenih mej, opozarja vse meročajne činitelje, naj spremenijo svoje ravnanje z Jugoslovani. Slovenski liberalci in slogaši opravljajo le službo nemškutarjev, ako nastopajo v sedanjem času proti obstrukciji in tako uspravajo javnost v mnenje, da se nam Jugoslovanom dobro godi.

A ne samo avstro-ogrski politiki so postali pozorni na nas Jugoslovane, ampak tudi politiki izven države, v Angliji, Franciji, Rusiji, da zamolčimo balkanske države. V sedanjem času, ko se Avstrija toliko trudi za narodno in samostojno Albanijo, prileti marsikatera zbadljiva pušica na Avstrijo, češ, zakaj se ne briga vsaj toliko za narodne pravice svojih Jugoslovanov kakor za one tujih nam Albancev.

Naša politika mora biti potemtakem odslej tako urejena, da bomo stali v ospredju zanimanja avstro-ogrskosti. Bolj kakor kedaj poprej, moramo poudarjati pred svetom, kakšna krivica se nam godi glede narodnosti, kako malo se za nas gospodarski skrbi, kako se nas v izobraževanju z državnimi in deželnimi sredstvi zanemarija. Kdor sedaj zagovarja politiki, da se nam je treba postaviti v kot in le prosjati, ta ni Slovenec, ta je janičar, ki služi nasprotnikom svojega naroda.

Liberalci in slogaši, ako bi imeli res kaj ljubezni do naroda in skrbi za njegovo bodočnost, bi morali pustiti sedaj vse malenkostne strankarske prepire, ki so ob sedanji resnosti časa naravnost smešni, ter se postaviti ob našo stran, da jih peljemo v boj in po zmago za lepše čase Slovencev in Hrvatov.

Mir ali vojska.

V Londonu so pogajanja za mir med balkanskimi državami in Turčijo prekinjena, vendar zastopniki pogajajočih držav se niso vrnili domov, kakor bi bilo pričakovati, temveč so ostali v Londonu. Tudi vojska se ni nanovo pričela, kakor se je prej vedno grozilo za slučaj, da ostanejo pogajanja brezuspešna. Kako to? Splošno je prepričanje, da se hoče počakati, da pače Odrin, kajti potem bodo šla pogajanja mnogo hitreje naprej. Vendar moramo kot zvesti poročevalci tudi povedati, da v Carigradu ne manjka ljudi, ki hujskajo na novo vojsko proti balkanskim državam. Sicer ni zelo verjetno, da bi Turčija res zopet začela vojsko, vendar v tako napetih časih, kakor so sedaj, ni izključeno, da naredijo vodilne osebe nepremišljen korak, posebno, ako jim hujskači ne pustijo časa za mirno in trezno premišljevanje. Tudi velevlasti delajo na to, da Turčija ne naredi nobenih neumnosti, in niso opustile, da Turčijo prav krepko pokličejo k pameti.

Večjo nevarnost za mir pomeni v sedanjem trenutku spor med Rumunijo in Bolgarijo. Pred balkansko vojsko naši ministri niso mislili, da bi balkanske države mogle tudi zmagati, zato so obljubili Rumuniji za slučaj, da ostane mirna in se ne postavi proti Bolgarom ob stran Turkov, in za slučaj, da Bolgarija zmaga, od Bolgarije prostovoljno nekaj zemlje. Sedaj pa zahteva Rumunija plačilo svojega računa, predno je Bolgarija vsled zmage še kaj dobila. Pravijo tudi, da je Rumunija postala celo predrzna in zahteva toliko balgarske zemlje, da bi varnost Bolgarije močno trpela. Za Avstrijo je ta spor posebno neljubo, ker se

ne bi rada ne Rumuniji ne Bolgariji zamerila, zato Avstrija posreduje. Tudi Rusiji je spor iz istih razlogov neljubo. Toda iz Turčije se močno agitira za vojsko, kakor se sumi, z angleškim denarjem.

Spor Avstrije in Srbije pa je sedaj skoro da ne popolnoma poravnani. Srbija je res vse storila, kar je Avstrija želela. Sedaj pa bi bilo treba, da si Avstrija zopet pridobi srce Srbov in da pusti velik kos takozvane albanske dežele Srbom v last. Albanska prijaznost ali neprijaznost bo za Avstrijo brez pomena, ne tako prijaznost ali neprijaznost Srbov.

Velevlasti posredujejo.

Na sestanku poslaničkov velevlasti dne 9. t. m. v Londonu se je sestavil skupni posređovalni predlog za Turčijo. Turčiji se bo v tem predlogu svetovalo, naj sklene mir z balkanskimi državami. Besedilo je sestavil angleški državni tajnik Grey. Glede Drinopolja se je besedilo bistveno zelo omililo. Poslapiki bodo vsak za-se za svojo državo izročili besedilo posređovalnega predloga Turčiji. Ako bo Turčija odklonila predloge velevlasti, se bo položaj zopet poostiril in zopetna vojska na Balkanu je potem skoro neizogibna.

Glede vpliva posređovalnega koraka velevlasti se domneva, da se bo Turčija udala, ker bi je nadaljna vojna ne izpodila samo iz Evrope, ampak bi bilo tudi njeno azijsko ozemlje v nevarnosti. Evropske velevlasti že tudi razmišljajo o vprašanju azijske Turčije. Rusija ima že itak od nekdanj željo, se polastiti Armenije, ki je v lasti Turčije.

Spor med Bolgarijo in Rumunijo.

Rumunija dan za dnevom odločneje zahteva, da ji odstopi Bolgarija pokrajino Dobrudžo ob Donavi. Pogajanja, ki se vrše med bolgarskimi in rumunskimi državniki, še niso dovedla do sporazumljenja. Rumunija se dan za dnevom pripravlja, da udere z vojsko v Bolgarijo. Odredila je že dne 10. t. m. mobilizacijo. Rumunski ministrski svet je sklenil, staviti Bolgariji ultimatum (zadnje besedo), da Bolgarija tekom 48 ur izpolni rumunske zahteve zavoljo ureditve meje med obema državama. Rumunija tudi zahteva, da Bolgari razrušijo utrbe pri Silistriji. Sumi se, da kakšna evropska velevlast ščeva Rumunijo proti Bolgariji. Rumunija svoje zahteve napram Bolgariji utemeljuje s tem, da se je ona med bolgarsko-turško vojsko držala nepristransko, ko bi lahko padla Rumuniji v hrbet. Rumunski minister Take Jonesku se sedaj pogaja v Londonu z bolgarskim pooblaščenecem Danevom. Poroča se, da namerava Rusija, če bi Rumunija napadla Bolgarijo, pomagati s svojo vojno silo Bolgarom. Rusko črnomoško brodogojstvo je baje že dobilo povelje, naj odpluje proti rumunskemu obrežju.

Konzula Prohaska in Tahy sta se vrnila.

Avstrijska konzula Prohaska in Tahy sta dne 9. januarja odpotovala na svoji mesti; prvi v Prizren, drugi v Mitrovico. Odpotovala sta na povelje avstrijskega zunanjega ministra. Domenteno je med našo monarhijo in Srbijo, da bodo, kakor hitro dospeta na svoji mesti, tamošnje srbske posadke izkazale avstrijski zastavi vojaške časti in tako dale zahtevano zaščeno. V Prizrenu se je to zgodilo večeraj, v Mitrovici pa danes.

Položaj v Drinopolju.

V Drinopolju je, kakor poročajo listi, velika druginja. 1 kg kruha stane baje 8 pijastrov ali po naše 1 K 76 vin. Mesa pa sploh ni dobiti. Čuti se tudi pomanjkanje soli. Prebivalstvo zelo trpi radi pomanjkanja drv. Za kurjavo še rabi staro pohištvo in lesene stavbe. V mestu divjajo razne kužne bolezni. Vsak dan pribeži mnogo prebivalstva k bolgarskim in srbskim predstražam. Dosedaj je zbežalo iz Drinopolja k oblegalnim četam že nad 800 prebivalcev. — Nemški listi pa poročajo iz Carigrada, da je poslal nek Turek iz Drinopolja brezlično brzjavko, po kateri poroča, da je tam še dosti živil in da se bo trdnjava še dolgo branila. Ta carigradska novica nemških listov pa je malo verjetna, ker se tudi iz Mustafa-paše poroča, da je položaj v Drinopolju skrajno slab in da se je baje poveljnik Šukri-paša zopet začel pogajati z Bolgari radi predaže. Begunci iz Drinopolja pripovedujejo, da se vrše med tem lačnim mestnim prebivalstvom vedni spopadi na ulicah radi pomanj-

kanja. Vojaštvo nastopa proti tem nemirnim brezobzirno. Drinopoljski poveljnik Šukri-paša je zelo strog, surov in trdosrčen človek. Vsi mestni prebivalci ga sovražijo in kolnejo. Imenujejo ga „Deli-paša“, to je nori-paša. Star je 60 let, ima dolgo, belo brado, navzdol viseče brke, mrka lica, goste obrvi, izpod katerih šviga strašen in divji pogled. Šukri-paša se boji osvete, zaradi tega si ne upa stalno stanovati v eni in isti hiši, ampak se vedno seli z enega konca v drugega. — V Drinopolju je tudi mnogo ciginov, ki glede krutosti Turke celo prekašajo in trpinčijo kristjane, kolikor le morejo.

Skader.

Ker turška posadka v Skadru neprestano izpada, se je podal srbski major Peter Marković v spremstvu dveh častnikov pred skadrsko trdnjavo kot posređovalec. Sprejel ga je Ibrahim Talad-bej. Posređovalci so vprašali, zakaj se skadrski poveljnik Hasan Rica-bej ne ozira na premirje. Hasan Rica-bej je po odposlaniku odgovoril, da ga carigradska vlada o srbskem premirju ni obvestila in naj se srbski posređovalci takoj umaknejo. — Iz Cetinja prihaja vest, da je med prestolonaslednikom Danilom in generalom Martinovičem, ki je poveljeval Črnogorcem pred Skadrom, nastalo neko nesporazumljenje in da hoče Martinovič radi tega odstopiti. — V petek, dne 10. t. m., so turške čete na Tarabošu napadle prednje straže črnogorske južne armade, a Črnogorci so napad odbili. Topovi in puške so pokale cele 3 ure, ne da bi imeli Črnogorci kakšno škodo. — Begunci, ki vsak dan pribegajo iz mesta k oblegalnim črnogorskim četam, pripovedujejo, da je položaj v obleganem mestu nevarnejši.

Janina.

V mestu Janina, za Katerega se bojujejo Grki že več časa, trpijo prebivalci glad. Meščani in vojaki so primorani, se hraniti z ovsom in podobnimi krmili. Poveljnika Janine, Essad-pašo, so albanski veljaki že večkrat pozvali, naj se uda, in on je že tudi nameraval to storiti. A njegov brat, ki je poveljnik enega turškega polka v Janini, se je temu odločno zoperstavil. Celotno mesto, čegar prebivalstvo je po večini krščansko, živi v velikem strahu. Kristjani so vedno izpostavljeni grdemu ravnanju in preganjanju. Bolnišnice in javna poslopja so prenapolnjena z ranjenci. Essad-paša je dal pred nekaj dnevi več Albancev in kristjanov, kateri so bili osumljeni vohunstva v prilog Grčiji, javno usmrtiti. General Sapuntzakis napada vsak dan turške postojanke, a utrbe pri Bizaniji se ne dajo zavzeti. Janina ima za brambo že po naravi ugodno lego, ker se nahaja med jezerom in gorovjem. Mesto leži na severo-zapadni strani Janinskega jezera. V okolici se nahajajo 4 utrbe: 12 km proti jugu Bizani, 11 km jugozahodno Durati, 7 km zahodu Sadoversa in 11 km jugozahodno Hardiki. V utrdbah imajo Turki 80 težkih topov. Med utrdbami je najvažnejša Bizani, ki stoji na gorskem vrhu in nadvladuje vse prehode, ki vodijo v Janino. Mesto je za Grke trd oreh, kakor Skader za Črnogorce; poleg tega pa še manjka Grkom vstrajnosti bolgarskega in črnogorskega vojaka. Janina je glavno mesto Epira in janinskega vilajeta ter je zelo važno trgovsko središče.

Albanija.

Ureditev meje te nove evropske državnice prizadeva velevlastim mnogo težav. Avstro-Ogrska baje želi, da se priklopi Albaniji tudi mesta Skader, Prizren in Janina. Druge države zavzemajo zopet drugačno stališče. Rusija n. pr. zahteva, da pripade Skader Črni gori, Prizren Srbiji. Tudi vprašanje o kandidatu za knežji albanski prestol še ni rešeno. Javilo se je že tudi več kandidatov-podnudnikov, izmed katerih pa še nobeden ni našel milosti ne pri velevlastih ne pri Albancih. Albanskim kristjanom ni niti veliko za samoupravo Albanije, kakor so si jo zamislili albanski mohamedani, Skof v Draču in albanski krščanski prvaki iz Drača, Tirenja, Kavaje, Kroje in drugih mest so zahtevali, da pridejo pod Črno goro, Srbijo in Grško. Albanski krščanski veljaki so se v to svrhu sešli pretečeni teden v Valoni in so na svojem zborovanju sestavili skupno spomenico na ruskega carja in srbskega kralja. V tej spomenici opisujejo neznošno stanje kristjanov pod turško vlado: tudi bodoče mohamedanske nadvlade se krščanski Albanci nič kaj ne veselijo. Razmere so take, da se krist-

jani raje izselijo v Črno goro, Srbijo in Grško, kot da bi še nadalje ostali pod turško, oziroma pod mohamedansko oblastjo.

Politični ogled.

— Dne 9. januarja: Iz Trsta se poroča, da laška visoka šola (univerza) je tamkaj že v resnici pripravljena. Danes so se namreč začela na trgovski šoli „Revoltella“ pravoslovna predavanja profesorja Benussija. Z otvoritvijo pravoslovnega tečaja v Trstu je vlada nekako pristala na laško zahtevo po ustanovitvi laškega vseučilišča v Trstu. — Predsednik rusinskega državnozbornskega kluba, dr. Lewicky, se je danes pogovarjal z naučnim ministrom Hussarekom o zažvevi rusinskega vseučiliškega vprašanja. Poljaki namreč počejo dovoliti, da bi dala vlada Rusinom vseučilišče. Med Poljaki in Rusini se bodo v tej zadevi vršila prihodnji teden nadaljna pogajanja. — Na Ogrskem so se zopet začeli dogajati zanimivi dogodki. Predsedniku poslanske zbornice, grofu Tisi, ki je znan po svoji brezobzirnosti, napovedujejo njegovi politični nasprotniki dan za dnevom dvoboje. Tisa se je z nekaterimi (z grofom Karolijem in Serchenijem) že dvobojeval, pa je oba premagal. Opozicija mu misli tako dolgo nagajati, da ga napravi politično nemogočega. Več poslancev je zavoljo nameravane volilne preosnove izstopilo iz večinske stranke in se pridružilo opoziciji. — Ruska carica in carjeva mati sta oboleli.

— Dne 10. januarja: Listi javljajo, da se v Trstu še ne ustanovi laško vseučilišče; predavanja, ki se vršijo na trgovski šoli „Revoltella“, so namenjena baje samo za take, ki se hočejo posvetiti trg. vedi. — Danes je zboroval pododsek proračunskega odseka, ki se je bavil z nakupom nekega zemljišča v Trstu za državne svrhe. — Zunanji politični položaj je vedno bolj zamotan. Rumunija nastopa proti Bolgariji, mirovna pogajanja so prekinjena, evropske velesile se pa vedno bolj oborožujejo. — V Opatiji se je vršil danes sestanek hrvaško-slovenskega zvršilnega odbora, kateri se je posvetoval o političnem položaju hrvaškega in slovenskega ljudstva.

— Dne 11. januarja: Mestna policija v Ljubljani se bo s 1. aprilom podržavila. — Na Češkem se že pripravljajo vse stranke na nove deželno-zborske volitve. Češke stranke so sklenile med seboj volilni kompromis (medsebojno pogodbo), od katerega pa so socialni demokratje izključeni. — Na Ogrskem nameravajo uprizoriti socialni demokratje generalni štrajk, kot protest proti nepovoljni izpremembi volilnega reda. — Evropske velesile nameravajo pri turški vladi v Carigradu posredovati v smislu, da se doseže sporazumljenje. Politična javnost pa dvomi, da bi se s tem kaj doseglo, ker nočejo odnehati glede svojih zažvev ne Turki, ne balkanske zvezne države.

— Dne 12. januarja: Na Dunaj je došel tržaški cesarski namestnik, ki se je baje posvetoval z merođajnimi osebami o ureditvi italijanskega vseučiliškega vprašanja. — Vojni minister Krobatin se je odpeljal z Dunaja v Budimpešto. — Vlado ni možje se zelo trudijo, da bi dosegli sporazum med Čehi in Nemci na Češkem, a doseđaj se jim to še ni posrečilo. Mnogo upanja v doseg sporazuma se polaga na zopetna pogajanja, ki se bodo v kratkem pričela. — Na Francoskem je odstopil vojni minister Millerand. Judje, ki imajo na Francoskem radi svojega bogastva velik vpliv, so zagnali proti Millerandu velik krik, ker je sprejel kot polkovnika v deželno brambo podpolkovnika Paty de Clama, kateri je bil leta 1900 izključen iz francoske armade, ker je kot vojaški preiskovalni sodnik vodil preiskavo proti judovskemu voljnu Dreyfusu strogo nepristransko. Za novega vojnega ministra je imenovan kolonijski (naselbinski) minister Lebrun.

— Dne 13. januarja: Cesar je danes sprejel v avdienci nadvojvodo Friderika, načelnika generalnega štaba in več drugih dostojanstvenikov. Vlada je čil in zdrav. — Naš državni zbor bo zopet začel delovati. Dne 16. t. m. ima sejo finančni odsek, dne 17. januarja se bo sestala vodopravni in drugi odseki. Dne 23. se zberejo načelniki klubov, da določijo dnevni red prihodnje seje državnega zbora, ki se bo vršila najbrž dne 27. januarja. Državni zbor bo zboroval samo do 7. februarja. Potem bodo zborovali razni deželni zbori. Pred veliko nočjo državni zbor potem sploh ne bo več zboroval. Delegacije se bodo baje sklicale na 8. maj. — Včeraj so priredili na Ogrskem socialni demokratje več velikih shodov proti nameravani izpremembi volilnega reda. — Pri volitvi predsedstva v viterberški deželni zbor so liberalci popolnoma propadli. Za predsednika je izvoljen konservativec, za podpredsednika pa član katoliškega centra.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

1. nedelja: 1. predpustna, Kamit, kralj; Marija in Marta.
20. ponedeljek: Fabian in Boštjan, Majorad, opat.
21. torek: Neža, devica in mučenica.
22. sredo: Vincenci, mučenec; Anastazij, mučenec.
23. četrtek: Zaroča Marije Device.
24. petek: Timotej, škof.
25. sobota: Izpreobrnjenje Pavla apostola; Amand.

* **Centenim naročnikom.** „Slovenski Gospodar“ je imel lansko leto navadno dvakrat v mesecu po 12 strani in dvakrat po 10 strani. Od zdaj naprej pa se bo v toliko izpremenilo, da bode odsegal 1. st. vedno ali 12 strani ali pa 8 strani, in sicer bo imel najmanj 3krat v mesecu 12 strani in enkrat pa 8 strani, včasih tudi več, tako, da naročniki ne bodo nič prikrašani. To smo morali tako urediti zaradi tiskarne, ker nam namreč povzročata velike sitnosti, ako moramo tiskati samo 10 strani.

* **Novim naročnikom,** ki se se-le zdaj oglašajo, naznanjamo, da jim 1. in 2. številke že ne moremo več poslati, ker je pošla. — Upravništvo „Slov. Gosp.“

* **Priden širitelj „Slov. Gosp.“** v Novi Stitvi nam je pridobil 11 novih naročnikov, namenjeno nagrado je pa odstopil Slovenski Straži in bo zato eden Slovencev ob ogroženi meji dobival list zastoj. Živeli posnemalci!

* **Iz šole.** Na slovenski okoliški šoli v Laškem trgu je razpisano učiteljsko mesto. Šola je v I. plačilnem razredu.

* **Miroljubnost našega cesarja.** Nedavno je bil pri našem cesarju nadkomisar za Avstralijo, George Reid. Temu je cesar rekel: „Dokler jaz živim, se bom prizadeval, da ohranim svetu mir.“

* **Poroka avstrijske nadvojvodinje.** Dne 9. januarja se je poročila nadvojvodinja Eleonora, hči nadvojvode Karla Stefana, z morjariškim poročnikom pl. Knossom. Cesar je dal svoje dovoljenje, da se je smela nadvojvodinja poročiti z navadnim častnikom. — Nadvojvodinja Mehtilda pa se je isti dan poročila s princem Olgierdom Czartoryskim.

* **Zadružni tečaj.** V ponedeljek, dne 13. t. m., se je začel v prostorih Zadr. Zveze v Mariboru zadružni tečaj, katerega se udeležuje lepo število udeležencev iz raznih krajev Spodnjega Štajerja. Tečaj je otvoril s primernim nagovorom predsednik pododborja Zadr. Zveze, dr. Hohnjec. Tečaj vodi nadrevizor VI. Pušenjak.

* **Slovenski poslanci v Dalmaciji.** Dne 9. in 10. januarja se je vršil v Splitu socialni tečaj, na katerem so predavali poslanci dr. Korošec, dr. Krek, Jarc, dr. Lampe in župnik Janez Kalan. Tečaj se je vršil v dvorani mestnega gledališča. Dvorana je bila oba dneva polna poslušalcev, ki so z zanimanjem sledili slovenskim predavateljem. — Govorniki so dne 11. t. m. predavali tudi v Sibeniku. Povsod se je povdarjal velik pomen Jugoslovanov za avstro-ogrsko državo ter se izražala potreba, da se Slovenci in Hrvatje skupno borijo za svoje pravice. Izobraževanje ljudstva v tem smislu mora biti naloga vsakega zaveznega Jugoslovana.

* **Hrvaško-slovenski katoliški shod.** Kakor se poroča iz Splita, so se slovenski in hrvaški zastopniki zedinili, da se bode letos v drugi polovici avgusta vršil v Ljubljani velik hrvaško-slovenski katoliški shod.

* **„Mladost“**, glasilo slovenskih Orlov, bo od slej izhajalo na mesec enkrat, in sicer vsakega 10. v mesecu.

* **Odlikovana vlakovodja.** Črnogorski kralj Nikita se je dne 26. maja 1912 vozil s posebnim dvornim vlakom iz Ljubljane na Mürzschlag. Z vožnjo je bil tedaj črnogorski vladar taklo zadovoljen, da je oba vlakovodja, ki sta vodila dotični vlak, k božičnim praznikom visoko odlikoval. Vlakovodja Alojz Edlhauser in Julij Leimsner, ki oba stanujeta v Mariboru, sta dobila od kralja Nikite Danilov red z zlato medaljo in polvalnim pismom. Kakor izvemo, sta bila oba železničarja zelo vesela božičnega darila črnogorskega kralja.

* **Dekleta -- socialdemokratije.** V Gradcu se je ustanovilo v nedeljo, dne 12. t. m., novo socialdemokratsko društvo za služkinje. Društvo si je našlo ime „Einigkeit“. Gotovo bo skušala ta socialno-demokratska organizacija vloviti tudi slovenske mladenke, katerih je v Gradcu mnogo v službi. Slovenska dekleta, varujte se rdečkarjev in rdečkaric. Pristopite raje v slovensko društvo „Kres“, ki ima svoje prostore v Prokopigasse 12.

* **Nadomestna volitev deželnega poslanca** za kranjski deželni zbor v mestni skupini Tržič, Radovljica in Kamnik, je razpisana na 4. marca 1913. Dosedaj je zastopal ta okraj pred kratkim umrli liberalni advokat dr. Vilfan. S. L. S. se je že tudi v kranjskih mestih tako ojačala, da upa zmagati s svojim kandidatom.

* **Pijanecvanje v Nemčiji.** Tudi med kulturnim nemškim narodom napravlja alkohol grozno razdejavanje. Stari Bismark, ki je rekel, da se Nemci boje le Boga, bi bil pač lahko pristavil: „in pa alkohola bi se morali bati“. V Nemčiji umori alkohol vsako leto 40—500.000 ljudi, 1600 je samomorilcev. 1300 se jih v pijanosti poneseči, da jih doleti smrt; 200.000 jih pride na leto pred kazenskega sodnika, 53.000 v norišnice; polovica razdrtih zakonov ima svoj vzrok v alkoholu, 70% kaznjencev se naj zahvali alkoholu za svojo kazen. V denarjih pa plača Nemčija za alkohol vsako leto 3809 milijonov mark.

* **Nova iznajdba.** Listi poročajo, da je Anglež pl. Kramer iznašel napravo, da se lahko zveže vozeči vlak s telefonom. Prvi poizkusi so se baje dobro posrečili.

* **Vojaški nabori.** Letošnji nabori novincev se začno najbrže v Avstriji in na Ogrskem že 1. marca; v Bosni in Hercegovini pa 1. aprila.

* **Vojaška taksa.** Opozorjamo, da se vsi tisti, ki niso služili vojake, postavno vezani do 31. januarja se zgledati pri županstvu in izpolniti tozadevne tiskovine. Kdor se ne priglasil do 31. januarja, zapade

denarni kazni in mora plačati vojaško takso. Torej pozor!

* **Liberalci za svoje časopisje.** Od več strani se nam poroča, da se liberalci, posebno liberalni učitelji in uradniki, zelo trudijo za razširjanje „Nar. Lista“, „Slov. Naroda“ in „Sloge“. Za „Narodni List“ krožijo posebne nabiralne pole, namenjene za dobavo novih naročnikov. Liberalci vseh vrst so na delu za razširjenje svojih glasil. In celo nove liste ustanavljajo. V Kranju na Gorenjskem je začel s 1. januarjem izhajati nov liberalni tednik „Sava“. Dandanes vse stranke upoštevajo, da je le tista stranka močna, ki ima zelo razvito in razširjeno časopisje. Trajna moč vsake stranke obstoji ravno v njenem časopisju. Zatorej pa pristaši Kmečke zveze, pomozite svojo glasilo, „Slovenskemu Gospodarju“ do še večje ga ugleda in razširjenja s tem, da skrbite, da bo vsaka naša hiša naročena nanj. Skrbite pa tudi, da bo dobival naš list iz vsakega kraja poročila o vseh znamenitejših dogodkih.

* **„Slogi“ v spominsko knjigo.** Naznanite, koliko v graški in celjski Zvezi stojećih Reiffeisenovk shaja z lastnimi vlogami in koliko imajo kredita, ako želite še nadalje kaj razpravljati o zadružništvu. Povemo vam namreč, da od članice ljubljanske Zadr. zveze na Štajerskem komaj ena petina rabi kredit, 4 petine članice ima mnogo odvišnega denarja. Poskrbeli vam bomo računsko zaključke, ko nam daste zgoraj omenjene podatke. Pavšalna sumničenja brez številk opustite, ker se zna to početje maščevati!

* **Duhovni dostojanstvenik** je baje pisal iz Maribora „Sloginemu“ uredniku pismo, ki ga je „Sloga“ tudi objavila. Posvoji vsebini je to pismo brezpomembno in je očitvidno tudi zgrešilo svoj naslov; zakaj naravnost otročeje bi bilo, našemu časopisju in naši stranki, ki že več let vodi iz narodnih ozirov najostrejši boj proti Nemcem v deželi, očitati pomanjkanje narodne zavesti. Ta očitek v polnem obsegu zažveva slovenske liberalce, ki se proti naši stranki in njenemu narodnemu boju družijo z Nemci in nemškutarji, zažveva liberalno slogaško in neslogaško časopisje, „N. List“, „Sloga“ itd. To pismo tudi ni bilo pisano v Mariboru, kar je že razvidno iz njegovega sklepa: „S kolegialnim pozdravom!“ V Mariboru namreč ni nobenega duhovnika, ki bi bil kolega ali tovariš liberalnemu uredniku. Pač pa to pismo močno diši po tistem „veleuglednem duhovnem dostojanstveniku“ ob Sotli ki ga je „Sloga“ v zadnji številki s čestitko imenovala za „duhovnega svetovalca“.

* **Ostrejša sapa.** „Sloga“ prinaša ta-le dopis: „Slovenski Gospodar“ bo nehal; Ne pošiljajte naročnine! Zadnje 3 tedne je tako hudo psoval na „Slogo“ in na razne nečlove mu osebe, robantil in divjal, da so se pokazali na njem vsi znaki pasje stekline. Odpeljali so ga v Pasteurjev zavod na Dunaju. Pa kakor je slišati, ni upanja, da bi ozdravel. Hin bo!“ — Na tako pisavo ne bomo odgovarjali, govori sama dovolj glasno.

* **Slovenska obstrukcija** v štajerskem deželnem zboru neizmerno bode v oči Nemcem in vsem neprijateljem našega ljudstva. Zakaj pa so začeli naši poslanci obstrukcijo? Ker je postajala nemška predrznost vedno večja. Hoteli so spraviti deželni šolski svet popolnoma v svoje roke, prepovedati rabo slov. jezika in nam prikrajšati tudi gospodarske prispevke. Če hoče kdo izmed Slovencev hlapčevati Nemcem, je zelo žalostno. Toda večina naroda je nezadovoljna z nemško vlado v deželi in se veseli, da so to nevoljo njeni poslanci z obstrukcijo predstavili celemu svetu. Zavedni Slovenci pa bodo zavedno branili svojo narodno čast. Ravno sedaj je prišel čas, da stojimo trdno in se ne damo od nobene sile premagati.

* **Deželnozbornske volitve** se zadnji čas uprava v mnenje, da se na Štajerskem Slovincem prav dobro godi in da je obstrukcija popolnoma nepotrebna. To mnenje zastopajo med Nemci nemški listi, med Slovenci pa nemškutarji in liberalni. Kam to prizadevanje meri, je čisto jasno. V sedanjih dobi, ko vse govori, da je treba nasproti Slovincem in Hrvatom v državi pravičnejše nastopati, hoče nemško-slovenska liberalna zveza dokazati, da se štajerskim Slovincem prav dobro godi. Mi bi naj ostali na vsak način še nadalje hlapci Nemcev, katerim je treba le plačevati, ki pa nimajo nobenih pravic, da bi zahtevali pri razdeljevanju deželnega denarja tudi svoj delež. O ta zaslepljenost naših liberalnih Slovencev! Rajši grede z Nemci, nego da bi z nami vred zahtevali pravice za svoj narod. Deželnozbornske volitve so res že potrebne, da bo ljudstvo povedalo liberalcem še enkrat svoje mnenje.

* **Soc. demokratje** lovijo kmečke delavce v svoje mreže. L. 1909 so ustanovili socialni demokratje v Nemčiji „Zvezo lesnih, poljedelskih in viničarskih delavcev“. Ta organizacija šteje sedaj že 511 podružnic s 17.239 člani, med katerimi je 6392 poljedelskih, 3730 lesnih in 5717 graščinskih delavcev ter 1400 viničarjev. Ta rdeča organizacija zelo napreduje. Leta 1909 je štela 4691, leta 1910 9534 in leta 1911 že 15 tisoč 696 članov. Organizirani delavci so vplačali v zvezino blagajno 167.846 mark, od katerih se je izplačalo za podpore bolnikom 17.617, za podpore brezdelnih poslov 4434 in za pravno varstvo, to je za socialno-demokratske advokate 10.208 mark. Vsa ostala svota je ostala v blagajni, oziroma se je porabila za razna plačila voditeljev te organizacije. Rdeči voditelji so zanesli tudi med kmečko delavstvo svoj pogubonosni evangelijski. Enako se bo zgodilo tudi v naših krajih, ako naše kmečke delavce ne bomo organizirali. V bližini železnice, tovarn in cest se socialistični nauki je itak zelo širilo. Kakor hitro pa dobijo rdečkarji naše delavce na deželi v svoje kremplje, potem je zažan

kmečkemu stanu hud udarec ter bodo socialno-demokratski hujšaki držali posele in delavce proti kmetu ter jih hujškali k štrajku, k zahtevi po višjem plačilu in k begu z dežele v mesta in tovarne. Sveta dolžnost vsakega kmečkega prijatelja kakor tudi prijatelja naših poslov, dninarjev, viničarjev, lesnih in vseh drugih delavcev na deželi je, da se socialno-demokratska nevarnost odvrne ter se združijo vsi ti v organizacijo, ki hočejo vsemu kmečkemu in delavskemu ljudstvu na deželi dobro. Slovenci že imamo hvala Bogu tako organizacijo in marsikdo je o njej že slišal. To je Jugoslovanska strokovna zveza, ki ima svoj sedež v Ljubljani. Ta organizacija ustanavlja v posameznih krajih svoje podružnice (skupine); ima namen vzgajati svoje člane ter skrbeti za izboljšanje njihovih službenih in gospodarskih razmer na temelju krščansko-socialnih načel. — Če želijo v kakem kraju pojasniti o tej organizaciji, naj se obrnejo na Jugoslovansko strokovno zvezo v Ljubljani ali pa na naše uredništvo.

* **Gradec.** V soboto ob 8. uri zvečer dne 4. prosinca je zborovala v društvenih prostorih društva „Kres“ skupina Jugoslovanske strokovne zveze. Na sbođu sta govorila odposlanca J. S. Z. Miha Moškerc iz Ljubljane o pomenu Zveze, in Vekoslav Zajc iz Škal o potrebi strokovne organizacije.

* **Tečaji za gojitve zelenjave.** Štajerska kmetijska družba in vrtnarska družba sta sklenili, prirediti tečaj gojitve zelenjave in spomladi 3dnevne tečaje, na katerih bodo predavali razni strokovnjaki, pa tudi izvežbane ženske moči, o pravilnem obdelovanju vrta in o umnem ravnanju z zelenjavo. Kraji, kjer se želijo taki tečaji, naj se oglasijo vsaj do 31. januarja. Pisma je nasloviti na c. kr. kmetijsko družbo v Gradcu, ki daje vsa potrebna pojasnila. V krajih blizu mest, letovišč in kopalnišč bi bilo zelo priporočljivo, da bi se naši ljudje še bolj poprijeli umne gojitve zelenjave, ki vrže v letnem času marsikateri gospodinjstvi posebno blizu prometnih krajev precej dohodkov.

* **Tržna poročila.** Na dunajškem tržišču je poskočila cena pšenici v soboto, dne 11. januarja, za 15 vin., pri rži za 10 vin., pri koruzi za 20 vin., pri ovsu pa celo za 20—30 vin. pri 100 kg. — Lastniki petrolejnih čistilnic hočejo zopet zvišati ceno petroleju. Za koliko bo znašalo zvišanje, se tovarnarji še niso zedinili. — Steklenice postanejo cenejše. Listi namreč poročajo, da se je zadnje leto v avstrijskih livarnah izdelalo 160 milijonov steklenic. Rači tega velikega števila je ves promet zastal. Kartel stekleničarjev pa se je začel krhati. — Cena jabolkom je padla zadnje dni za 4—6 vin. pri kilogramu. Oni sadjerejci, ki so čakali s prodajo, imajo občutno škodo. Jabolka so sedaj tudi mnogo lažja kot jeseni.

* **Čas pis za zgo ovino in na od-pisje IX. letnik (1912) ima nasl dno sebino. I. Razprave: Kovačič Fr dr.: Vitezi Pesnič rji. Kodr. Fr. dr.: Oblega Sigeta v s dobnem hrvaškem o isu. Dolenc Met d dr.: Postanea in pom n nstrukcij za krvna sodišča na Štaje s em. Krajoškem in Koroškem. Pintar L.: Vuiz lin-sesti. Pintar L.: Primit II. Mala izvestja: Kotal Fr. dr.: Koroške nar dopisne črtice. III. Trste jak Al.: Slovenski robotni patent cesarice Marije Terezije z dne 5. grudna 1778 za štajersko. St genek Avg dr.: Nov vir za zgodovino sk-kacev III. Ku iz-e-na poročila: Gruden Jos p dr.: Zgodo ina slov. nar da II Dr. Fr. Kovačič. Ortner Max dr.: Register d r ges hiebtlichen Aufätze der Carinthia (1891—1910). Dr. Fr. Kotal. K s Fr. d.: Ge-divo a zg divino Slovencv v srelnem veku. Tret a knjiga (1001—1104). M. Lj b a IV D učtena poročila. V. N kralj g: Murko M. dr.: † Karel St ekelj. VI. Imenik društvenjk v leta 1912. Redni ud e. * Zg d r dobitvajo „Časopis“ brezplačno, cena za neude je letno 6 K.**

* **Za Dji šoo kuhinjo v Mar boru so d-rovali naslednji pi n. dobrot iki in dobro nice: dr. Medved 10 K, Koser v Juršičih 2 K, klub akademikov v Celju kot pokrovitelj d-jaške kuhinje v Mariboru 100 K, Hegar M cika 3 K, dr. Barle 20 K, Jurčić, nadžup in dekan 10 K, L nart, nadžupnik 20 K, P ešern, župnik 10 K, Roškar, župnik 5 K, Š rakl, župnik 10 K, Repolusk, župnik 4 K, Zrnko, župnik 10 K, Janž-kovič, župnik 2 K, Brato-ek, župnik 5 K, Šalomon, nadžupnik in dek n 10 K, Lah, župnik 4 K, Meuhert, župnik 2 K, Kolar, žup. 5 K, Tjokau, k-pkan, K. Vaclavik, župnik 5 K, Šelb žu nik 20 K, Merkus, župnik, 5 K, M kuš, župnik 3 K, K tnik, župnik 3 K, Kocbek, župnik 5 K, G r dan, župnik 10 K, Kraje, župnik 2 K, Pl pelec, župnik 5 K, Šegula, župnik 3 K, Ogrizek, župnik, 4 K, župni urad Sv. Trojica v Slov. z. 2 K, Fier, župnik, 5 K, Zemljič, žu nik 5 K, Šket, župnik 10 K, Haupt man, župnik 5 K, G. mišek, žu nik 5 K, Zmazek župnik 10 K, Lom, župnik 1 K, Simonič vikar 5 K. Čede, župnik 5 K, dijaška veseliča mariborskih gi nazivjev v Slov Bstrici 195 K, posojilnica v Makolah 15 K, Radnovič J., posest-ik v Kapelah, 2 vreči krom irja. Vsem dobrotnikom in d-br tni sm B g plati.**

Mariborski okraj.

Maribor. Sentienpatski nemškutarji in slovenski obratci so že delj časa gijili željo, da bi ško. dovali na ta ali drug način vrlemo organizatorju č. g. Bosini, kaplanu pri Sv. Juriju v Slov. gor. Radi zadeve s sinom gasterajskega župana Koserja se je spravil ves slovenjegoriški nemškutarsko in slovenskoliberalni tabor na omenjenega gospoda. Vendar se nemškutarske naide niso uresničile. Pri končni obravnavi dne 14. t. m. je bil č. g. Bosina od okrožnega sodišča v Mariboru samo radi prekoračenja v silobranu obsojen le na denarno globo in polovico nastalih stroškov. G. Bosino je zagovarjal dr. Leskovar.

Maribor. V baziliki Matere Milosti se je v ponedeljek, dne 13. t. m. poročil načelnik mariborskega Orla, brat Jakob Korez, z mladenko Nežiko Rampre. Poročal je nevestin brat. Gostje so zbrali za mariborskega Orla 10 K 10 vin. Mlademu paru: obilo sreče!

Sv. Peter pri Mariboru. Če preti vojska, se pokličejo pod zastave mladeniči in mladi možje. Dne 11. januarja pa je bil odpoklican tudi vojak-veteran. Bog. Gospod vojskinih trum, je vzel ta dan k sebi po celi župniji dobro znanega Andreja Črnko, bivšega posestnika v Zimici, ki pa je zdaj prebival pri svojem sinu Janezu v Nebovi. Tam je tudi umrl po dolgotrajni bolezni, v kateri je bil večkrat spreviden. — **Rajni je bil že star,** pošten Sentpeterčan, goreč krist-

jan in vnet Slovenec skozinskoz. Ni manjkalo ranjkega nikdar pri službi božji, dokler je bil zdrav, manjkalo ga pa tudi ni pri nobeni pobožnosti, tridnevnic in drugih cerkvenih prireditvah. Andrej Črnko je bil povsod in vsikdar zraven. Rad je prihajal, dokler je bil še bolj krepak, tudi k zborovanjem Bralnega društva, bil je zraven pri vseh slodih ter se vestno udeleževal volitev kot edini zastopnik Kmečke zveze v veliki Zimici. Bil je Andrej zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja“ čez 40 let in svojemu sinu Janezu je še kratko pred smrtjo naročil, naj vzame sedaj on njegov list in naj ga nikdar ne pusti. Kakor pa je storil tedaj ono dvojce za „vero in dom“, tako pa tudi ni pozabil še tretjega, za cesarja. V mladosti je bil četovođa pri 47. pešpolku. Kot tak je bil v bitki pri Kraljevem Gradcu in prišel zdrav domov. Pa svojih lepih vojaških let in dneva strašne bitke ni pozabil nikdar. In ta dan je praznoval svoja zadnja leta kaj lepo, tako, da mu menda v tem ni para. Vsako leto na dan bitke je naročil sveto mašo za žive in mrtve tovariše iz leta 1866 in med sveto mašo je bilo skupno sveto obhajilo. Tega so se udeležili tovariši iz leta 1866, in sicer pravi tovar ši Andrejevi: Janez in Martin Cafuta, Anton Dreisbner in Ignac Golob, zraven tudi drugi veteranci, tako, da jih je bilo, ko se je preložila ta svečanost na prvo nedeljo v juliju, na ta namen 20—30 mož pri sv. obhajilu, v sredi med njimi pred oltarjem pa župan Lorber in prvi občinski svetovalec A. Železnik s Francem Wračkóm, ki je korenjaški zastavonoša. Krasne jubilejne veteranske zastave. Da ostane ta svečanost, so sklenili ostali tovariši, da hočejo kakor dosedaj, tudi vnaprej nabirati vsako leto prostovoljne doneske med seboj. Da pa ne ostane slednji izmed njih brez svete maše, so že sedaj na Crnkovo prizadevanje v ta namen vložili svotico v tukajšnjo posojilnico. Tega moža so pokopali v lepem spemstvu z veteransko zastavo, ki je nosila črni pajčolan, dne 13. januarja t. l. Že 14 dni nismo videli solnca, ko smo pa pokopali našega Andreja, so se pretrgali za nekaj časa oblaki. Preljubo solnce, ki je svetilo žalostno nekaj na kosišču pri Kraljevem Nradcu, je mirno posialo in gledalo v grob moža, ki je vedel dati cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega, ter se ravnal celo življenje po slovenskem gestu, gestu naše Kmečke zveze: Vse za vero, dom, cesarja“. Lepše solnce pa ti naj sije v večnosti, Andrej!

Kamnica. V Rošpahu je umrl dne 13. t. m. posestnik Janez Topler. Bil je še komaj eno leto samosvoj gospodar. Pogreb je bil večeraj k Sv. Urbanu. N. v m. p.!

Kamnica. Dne 13. t. m. je bila poročena Julijana Lopič s tesarskim mojstrom I. Črnko. Bila je vzglédna Marijina družbenica in spretna govornica Dekliške zveze. Pri poroki so ji zapele dekleta v slovo lepo pesem. Bog daj, da bila v Kamnici vsa dekleta tako vrla!

Gor. Sv. Kungota. Kot prvi mrlič v letošnjem letu je bila v petek, dne 3. januarja predpoldne tukaj pokopana Julijana Božnik, žena tukajšnjega mežnarja, ki je bila umrla na novega leta dan zvečer. V nedeljo, dne 12. t. m. po noči pa je umrla Jožefa Šabeder, omožena posestnica na Plintovcu, in je bila v torek, dne 14. t. m. dopoldne pokopana. Sveti jima večna luč!

Jarenina. Naša Dekliška zveza se je zopet prebudila. V nedeljo, dne 12. januarja je bila čitalniška soba polna naših vrlih mladenk. G. voditelj priporočal navzočim zlasti 3 lastnosti, ki bi naj krasile vsako članico: medsebojno prijateljstvo, hrepenenje po izobrazbi in pošteno veselje. Izvoli se novi odbor: Antonija Ul, predsednica; Terezija Donko, podpredsednica; Marija Pavalec, tajnica; Marija Kosedler, knjižničarka; Julijana Weingerl, blagajničarka. Pri prihodnjih sestankih nastopi vsakokrat ena ali več mladenk z govorom ali deklamacijo. Ob sklepu so zapele navzoče več narodnih pesmi. Torej prebudili smo se in gledamo tudi, sedaj pa — na delo!

Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 16. dec. p. l. je pri podiranju drevja ponesrečil Jakob Ceti, posestnik v Zg. Žerjavcih. Na travniku Marije Zvajkar je podiral drevje, pa je padlo drevo nanj. Bil je takoj mrtev. Zapušča ženo in 4 mladoletne otroke. Rajni je bil nad 25 let naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Svetila mu večna luč!

Sv. Anton v Slov. gor. Ker že dolgo ni bilo nič slišati iz naših antonjevških bregov, imamo tako marsikaj na srecu, kar bi radi oznanili svetu. Pa mnogo naj ostane doma; sedaj v začetku leta hočemo le izraziti veselje nad živahnim gibanjem v naši župniji. Najbolj nas veseli in zapima sedaj naša mladina. Občudovati moramo naše mladeniče in dekleta, če vidimo, kako so poživili naše Katoliško izobraževalno društvo. V Mladeniški in Dekliški zvezi, ki sta odseka Bralnega društva, se dela sedaj na vse strani. Naši mladi se izobrazujejo na duši in na telesu; gospodarstvo in gospodinjstvo, narodna in verska zavest, vse to sedaj v veliki meri vzbujajo zanimanje po celi fari. Veliko korist so prinesli našim mladeničem in dekletom Slomšekovi shodi v preteklem letu. Okoli 60 mladeničev je zastopalo našo župnijo na velikem Slomšekovem shodu mladeničev pri Sv. Trojici. In videti bi bila morala naša dekleta, ko so v velikem številu v vrsti — bilo jih je nad 100 — pele, kakor vojaki skozi šentlenarški trg in šle na Slomšekovo slavnost pri Sv. Lenartu. To so jih — lahko rečemo — s strahom gledali lenarški „purgarji“. Vsakdo spozna, da je le s tem plemenitim mladinskim gibanjem mogoče odpraviti tiste razvade od naše mladine, katere so jih sosedaj stavile pri sosedih v slabo luč. Ponosni smo na to, da smo dobili letos v naši župniji 20 novih pla-

čujočih naročnikov „Slov. Gospodarja“. Vse se trga tudi za „Naš Dom“, knjižnica je vedno napolnjena. To je pač znamenje, da hrepeni vse po plemeniti zabavi za svoje srce in duha. Vzbudili so se pa seveda tudi naši sovražniki, kateri hočejo nasprotovati našemu delu. Pa ne bo šlo, ker je naš namen plemeniti, ki mora prinesiti v faro blagoslov in napredek.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Tukaj je bilo prodanih 100 srečk Slovenske Straže, med njimi dva dobitka. Enega, lepo uro v vrednosti 50 K, je zadela neka gospa-tržanka, drugega 5kronskega pa neka zasebnica-delavka. Prihodnjič kupimo vse srečke Slov. Straže. — Lesna trgovina dobro prospeva. Kmetje, dobro se držimo! Les je zlato!

Studenice pri Poljčanah. V preteklem letu 1912 je bilo v naši župniji rojenih 22, umrlo pa jih je 26. Poročenih je bilo 7 parov. Sv. obhajil je bilo razdeljenih 24.892, za 938 več kot v prejšnjem letu. — Res, prijetno zimo imamo sedaj, da se že v tem času zapazijo trobentice in druge cvetlice. Kakšno bo li na spomlad?

Slovensko gladišče v Narodnem domu v Mariboru. V nedeljo dne 19. januarja 1913 se i, ra burka „Vražji Rudi“ Začetek točno ob pol 8 uri zvečer.

Moše. Igra „Vašk skopuh“ se bo v nedeljo, 19. t. m. ob 7. uri z večer ponovila. Pridet

Sv. Anton v Slov. gor. V jaško veteransko društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi v nedeljo dne 19. januarja veselico in saljivo t mbolo v prostorih g. Rujša Svivala bode slo eča Kocmutova godba. Začetek ob 4 uri poldne.

Sv. Ana v Slov. gor. Pri g. Kramb rgerju priredi brašno društvo (Dekliška zveza) v nedeljo, dne 19. prosinca po večerni csh veselico z gro „Kukavi-a modra ptica“ ali „Boj za doto“. Vstopnina je skromna: sedež 40 vin. Med igro in posameznim tčkami vsopreda bod s irali ba dšk tamburaši. Ker se bo spregovoril tud nekaj o name avan šulferajnski šoli, se še prav posebno kmetje iz Ščavniške doline in Rožengrunda uljudno vabijo.

Ptujski okraj.

Ptuj. Z veseljem so mi pripovedovali razni posestniki iz župnije Sv. Marko nižje Ptujja, posebno oddaljeni, da namerava tamošnja posojilnica zidati družbeno hišo, za katero je tudi občina odstopila potrebno parcelo. Pa od nam dobro znanega krčmarja, pri čegar imenu bi se marsikateri spomnil na našo ptujsko posojilnico, nahujškani, so nekateri posestniki vložili pri okrajnem ptujškem odboru priziv, ki je vsled tega dovoljenje za zidanje odklonil. Seveda s tem še ni povedana zadnja beseda. Krčmarju pa bi svetovan, naj pozida sam eno hišo, v kateri naj naseli vse tiste razumnike, kateri se dajo od njega še zdaj voditi za nos.

Sv. Barbara v Haložah. Dne 12. januarja smo imeli občni zbor našega Slov. kat. izobr. društva, kateri je uspel nepričakovano izvrstno. V svoji sredini smo imeli preč. g. dr. Hohnjeca in g. državnega poslanca Mihaela Brenčiča. V pričetku občnega zbora je zapel društveni moški zbor pod vodstvom gosp. organista Hladnika „Večer“; nato je dosedanjji predsednik g. kaplan Iv. Baznik pozdravil zborovalce in oba gg. govornika ter pošal besedo g. dr. Hohnjecu. Dr. Hohnjec je v prekrasnem govoru navajal mladeniče k poštenemu in treznemu življenju. Dokazal je na podlagi par dogodb, kaj napravi staba knjiga in slab časnik iz človeka; nasproti pa, koliko koristi dober časnik in dobra knjiga. Njegovemu krasnemu govoru je sledilo burno odobravanje mnogoštevilnih zborovalcev. Prebralo se je čez 5000 časnikov in okrog 2000 knjig. Od vseh stroškov ima društvo še 19 K 83 vin. prebitka. Govoril je nato g. poslanec Brenčič, kateri v poljudnih besedah pošal krasne nauke gospodarjem in mladini. Tudi njemu so zborovalci viliarno pritrjevali. Novi odbor se je sledeče sestavil: Anton Arbeiter, predsednik; č. g. Ivan Vogrin, podpredsednik; Gavez Anton, blagajnik; Emeršič Fr., knjižničar; č. g. Ivan Baznik, Brodnjak Jožef, Voglar Fr., odborniki; Anton Reichler in Jurij Belšak, računska pregledovalca. Sledila je ustanovitev Mladeniške zveze, h kateri je pristopilo takoj 38 fantov. V odboru so: Ant. Jurgee, predsednik; Andrej Kolečnik, podpredsednik; Milošič Anton, blagajnik; Fr. Zagožen, tajnik; Zuran Iv., Emeršič Fr., knjižničarja; g. Baznik Iv., Zavez Fr., Jurgee Iv. st., Jurgee Iv. ml., in Belšak Anton, odborniki.

Vurberg. Dne 6. januarja t. l. je imelo naše Gospodarsko izobraževalno društvo svoj letni občni zbor. Društvena soba je bila nabitno polna občinstva. G. predsednik Jakob Felicjan je otvoril zborovanje z lepim nagovorom ter je pozdravil vse navzoče, zlasti g. državnega poslanca Brenčiča. Društvo je imelo preteklo leto okrog 70 udov, Mladeniška in Dekliška zveza sta bili za-se organizirani. Knjig se je prečitalo 1314, novih knjig se je kupilo 21, na novo vezanih je bilo 13. Vseh knjig ima društvo sedaj 455. Predavanj in govorov je bilo 16 in 2 igri. Dohodkov je imelo društvo 136 kron in 109 kron stroškov. Gospod poslanec Brenčič kot zastopnik Krščansko-socialne zveze, je imel prav lep govor, v katerem je vabil vse navzoče, da v obilem številu pristopijo k društvu. Kazal je na pogubni vpliv ničvrednih listov, priporočal je zlasti liste gospodarske vsebine ter pristop h kmetijski podružnici za ptujsko okolico. Za kar mu pa moramo biti še posebno hvaležni, je to, da je hudo šibal pijančevanje ter kazal na pogubne posledke nesrečnega šnopsa, ki žene ljudstvo duševno in telesno v propast. S prisrčno zahvalo g. poslancu je zaključil predsednik mnogoštevilno obiskano zborovanje. Zidaj pa na novo delo! Vrle mladenke in vi, ljubi fantje, oklenite se letos še bolj svoje krepko delujoče Mladeniške in Dekliške zveze. Zveza naj vam bo šola tiste omike, ki dela človeku mirno vest in veselo srce.

p Sv. Lovrenc na Dravškem polju. Nekako običajno je že, da nam Bralno društvo ob božičnem času priredi božično veselje, kar je storilo tudi letos dne 6. januarja. Prireditelj nam je nudila mnogo zabave in lepega užitka. Mladenci in mladenke so pokazali dobro voljo in zmožnosti ter izvršili svojo nalogo bodisi s petjem pod vodstvom g. organista Pišlarja, ali deklamacijo, spretno uprizoritvijo veseligrice: „Deklica s tamburico“. Vrle mladenke ptujske Dekliške zveze so izrazito deklamirale v lepih kostumih „Stiri letne čase“. Hvala jim za trud! Iskrena zahvala tudi mno. gostevilnim drugim gostom iz Cirkove, Črne gore, Hadina, Ptuja i. dr. Lep spomin si bo ohranila prireditelj, ker nam je pripravila pošteno veselje, veselje pa vzbujata tudi mladina, ki tako posveti svoj trud in svoje zmožnosti dobri stvari, si pri tem uri svoje moči, bistri duha in blaži srce.

p Leskovec pri Ptuj. Dne 7. januarja so se vršile občinske volitve za občino Velika Varnica. V vseh treh razredih so izvoljeni vrli pristaši Kmečke zveze. Čast dobrim Varničanom! — V Leskovecu se je prodala na dražbi stara šola. Kupil jo je Anton Caluta za 4001 K.

p Ptuj. Km tija podružnica za ptujsko okolico ima dne 26. t. m. predpolno svoj občni zbor v prostornih gosp. Zupančič v Ptuj. p Sv. Florjan ob B. č. Kmetijsko b. alno društvo pri Sv. Florjanu ob B. č. ima svoj občni zbor v nedeljo dne 19. t. m. po večernicah v bralni sobi.

p Hum. Za naše vojake n. mejah je poslalo bojno društvo za Hum in okolico 10 K. V občini Hum dal pobrati g. župan. Nabraj je stari vete an Peter Majcen 25 K 32 via

p Prstovljeva p ž rna hamba za ormoško okolico s sedežem v Harl ku pri Osozju prede v nedeljo 19. t. m. zvečer pri gosp. A. Skorčiču v Osozju sv. j. zimsko veselico s tambolo

p Sv. Benedikt v Slov. gor. Kat. slov. izobraž. društvo priredi pri g. Horvatu dne 26. t. m. svojo občinsko predpolno veselico, za katero vabimo uljudno vse prijatelje in znance. Vršla se bo cela več pri g. Horvatu.

p Vučja. Gospodarsko in izobraževalno društvo naznanja, da priredi v nedeljo dne 26. januarja takoj po litanjah gledališko predstavo v vrbovskem gradu. Uprizorili bodo mladenci prelep igro „Mojstra Kriznisa bižični večer“. Na vspredu so lepe p. soi

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Ponoči od sobote na nedeljo so bile ukradene posestniku Trnovcu v Ljutomeru 3 krave iz bleva. Ker so se poznali sledovi v snegu, so jim orožniki in gospodar lahko sledili ter prišli do viničarje kamniškega upok. stolnika Bitterla v Radomerščaku, kjer so rešili krave. Viničarka, katero so našli skrito v slami, je morala iste gnati v spremstvu orožnikov in lastnika nazaj na lice mesta. Njenega moža in sina, ki sta bila udeležena kraje, še niso zasledili.

I Mursko polje. Nekdaj, ko na Stajerskem ni raslo olje za liberalne duše, so imeli krajski „Rodo-ljub“. Ko pa se je zadržal ta list v lastnem blatu, dol. go časa ničesar, zdaj pa liberalno kranjsko „Slogo“. Ti liberalni starini seveda nočejo sloge s slovenskim ljudstvom, ampak srkajo liberalno olje le zato, da jim vest ne splava na površje in jih ne peče. No, pa saj jih ni mnogo in naši se jih na daleč ogibljuje.

I Gornja Radgona. Naša Mladenška zveza je priredila v nedeljo, dne 5. t. m. veselico, ki se je res krasno obnesla. Videlo se je, da so bile vse vloge v pravih rokah, koje so naši diletantje res lepo rešili. Tamburaši pa so pam krajsali čas in nas razveseljevali s svojimi lepimi komadi. Pevski zbor nam je pod vodstvom g. organista zapel nekaj mičnih pesmic. Posebno je ugajal ženski dvopev: „Na tujih tleh“. Zelo vroč je bil tudi boj s konfeti. Hitro je potekel veseli čas in ko smo se razšli, je vsakdo rekel: „res lepo je bilo“. Vi pa, dragi mladeniči šentpeterski, naprej po potu prave izobrazbe in poštenosti. Nič se ne ustrašite, kaj poreko nasprotniki!

I Sv. Peter pri Radgoni. Umrlo je v Celju od sušice v 34. letu dobe dne 15. januarja povsod priljubljeni mož, orožnik Jakob Strniša (Žerjavov), rojen v Stavenskem vrhu, pristojen v Rihtarovce.

I Negova. Naš slavni občinski odbor je imenoval pred kratkim orehovskega Wratschka častnim občanom. Zavoljo kakšnih zaslug se je to zgodilo, to nam je uganka. Zavoljo tega menda že ne, da se je od svoje zakonske žene sodnijsko ločil. Negovske žene, kaj rečete?

I Negova. Tukaj se vrši dne 21. t. m. občinska volitev. Kakor je dosedaj iz vseh priprav za volitev razvidno, se je bati, da se bodo godile pri volitvi nepravilnosti. V volilno komisijo so, kakor slišimo, izvoljeni sami pristaši nam nasprotna stranke. Občinski odbor, ki je v posilnemških rokah, je iz svoje sredine izvolil 2 ude in je potem neki politični oblasti predlagal v komisijo zopet 2 ude iz svoje sredine. Torej nasprotna volilna komisija. Kakor slišimo, bo vodil volitev politikujoči Praunseis, ki je bil prej tajnik pri okrajnem glavarstvu in je stopil v pokoj z letno pokojnino 3200 K. Sedaj pa je pisatelj okrajnem glavarstvu z letno plačo 400 K in še vedno gleda na to, ako bi se dalo pri kateri občini še kaj zaslužiti. K volitvi bo pa menda tudi primahal naš častni občan Wratschko. Za županski stolec pa je kandidat znani Žizek, katerega bi očka Wratschko najrajši gor posadili. Volilci občine negovske, kateri imate le še iskrico narodnega čuta in verskega prepričanja v sebi, storite svojo dolžnost in volite v občinski odbor narodne in katoliške može. Proč z odpadniki in pokažimo svetu, da nismo zadnji. Politično oblast pa opozarjamo, naj skrbi, da se bo volitev pošteno vršila.

I Ščavnica. Dopisnik od Sv. Benedikta v Slov. gor. prav dobro zasleduje naše tužne šolske razmere na Ščavnici, pa vendar jih ni vse prav zasledil. Že

je stegnil Sulferajn svoje kremplje po tej, dosedaj slovenski šoli. Dragi, gori navedeni dopisnik in vsem, katerim to ni znano, hočem kot sosed te šole, pojasniti čudne razmere v tej šoli. Peljal sem se pred letom mimo te šole z dvema odličnima gospodoma iz Gradca. Eden je bil profesor, a oba sta bila Nemea. Gospoda sta se čudila, da je v slovenski Ščavniški dolini napis „Schule Stainzthal“. Kaj ko bi še-le znotraj videla, kako po vseh stenah mrgoli nemških napisov. Pouk je nemški, moli se namesto očenaša kaka nemška molitev, ki se je otroci s težavo učijo. Ubogi otroci ne vedo, kaj molijo in kaj kričijo. Večina starišev nas je za to, da se učijo otroci v slovenskem materinem jeziku in zadnje leto se naj vadijo tudi nemščine. Nekdo (!) se je izrazil, da ko je nek fant prišel iz te nemške šole k vojakom, ni znal nemški, slovenski pa tudi ne, ker je v šoli le nemški pouk. Zablodil, a resnično!

I Ščavnica. Neka oseba se hvali, kako ugledna da je, šolarjem pa deli „Stajerec“, da ga raznašajo na dom. Ali širitev „Stajerec“ pospešuje ugled dotičnega „velmoža“? — Tega veljaka vprašam, kaj pa je z Miklavževim maslom?

I Ščavnica. Presentilo nas je, ko smo čitali v „Slovenskem Gospodarju“ izjavo krajnega šolskega sveta. Krajni šolski svet ni nikogar žalil in ni bil od nobenega sodnika sojen, zato se tudi nima za odpovedeno kazni zahvaljevati. Sedanji krajni šolski svet se le proti velikim plačilom in pomembnemu ponuku. Vsakdo ve, kako težko je dandanes za posostnike, naj so veliki ali mali, ko se mora za šole toliko žrtvovati. Kdor šole vzdržuje, bi imel vendar tudi nekaj pravice.

I Ljutomer. Bralno društvo za Ljutomer in okolico priredi v nedeljo dne 19. t. m. gledališko predstavo „Krivopisec“ v dvorani g. Kukovec. Začetek točno ob 6 ur zvečer

I Gornja Radgona. Naša Mladenška zveza ima svoj letni občni zbor v n. d. lje, dne 19. t. m. po večernicah v čitalnici Prdine vsi!

I Mria Nedelja V nedeljo, dne 19. t. m. o rani službi božji se vrši v šoli 1 redni letni občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice o pretelem letu 2 Prdavanje zast. puika e kr km. t. družbe g. Holca. 3. Vpis vane članov za tekoče leto. 4. Službuosti. S tem dnem se m. ra glasom sklepa odborove seje z dne 15. d. cembra 1912 vpisovanje ndov za l. tošnje leto zaključiti.

I Č. b. larska podružnica za Sv. Križ in okolico ima svoj občni zbor v nedeljo dne 24. prosinca t. l. po rani sv. maši v šoli pri Sv. Križu. Čebelarji udeležite se v občini m. števil. Vsak stari ud naj pridobi še enega novega, da bo naša podružnica močan roj in ne slabši, ki ga večje prežna.

Slovenjgraški okraj.

s Legen pri Slovenjem Gradcu. V tukajšnji Kölmerjevi (prej Zeilingerjevi) tovarni za Kose je vsled neprevladnosti težko železno kladivo kovaču Mihaelu Ferku na levi roki popolnoma odsekalo srednji prst, kazalec pa mu zdrobilo. Krščanskemu možu in vrlemu somišljeniku želimo skorajnjega okrevanja.

s Podgorje. Ogeaj je vpepelil pri Zgoranjem Hra-stelu v Podgorju v jutro, dne 3. januarja t. l. hlev. Živino so otehi. Hiša je bila v nevarnosti. Iz hiše so spravili po milo nebo kar so mogli, tudi speh se ravno zaklanih svinj. Zunaj pa so ga oteje svinje vsega požrle. Kako se je vnelo, še ni znano. Sum gre na pijanca, ki je že večkrat nepovabljen v hlevu prenočil.

s Pameče pri Slovenjem Gradcu. V nedeljo, dne 5. januarja, je bila v gostilni g. Vrhnjaka lepa slavnost. Izročila se je tukajšnjemu županu Lukežu Poguč diplomu častnega občana, za kojega je bil izvoljen v seji dne 22. decembra min. l. 30 let je občinski odbornik in 18 let že pameški župan ter si je tekom dolgih let pridobil mnogo zaslug za cerkev, občino in šolo. Zvestemu pristašu K. Z. še mnoga leta!

s Soštanj. Bralno društvo v Soštanju je imelo v nedeljo po sv. Treh Kraljih redni občni zbor, na katerem se je izvolil odbor za leto 1913. Izvoljeni so bili: Preds., Val. Kropivšek; podpr., Jož. Zajc; tajnik Martin Koren; t. nam., Ivan Melanšek; blagajnik, Antonija Medved; knjižničarja Jernej Turk in Pavlina Ravljen; odbornika Ivan Ročnik in Ivan Špeh. Želimo mnogo uspeha, pa tudi več zanimanja od strani občinstva.

s Sv. Jernej nad Muto. Ko je starega Skoka sin šel iz dela pri Otu domov, je na ledeni poti padel in se s sekuro, katero je nosil na roki, na rebrah smrtonovarno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico.

s Sv. Duh na Ostrem vrhu. Na čebelarški razstavi v Celju meseca septembra 1912 sta bila tukajšnja posestnika in čebelarja brata Gregor Železnik in Jakob Gradišnik za razstavljeni med in vosek odlikovana z denarnim darilom in s častnimi diplomami. Omenjena sta prva upeljala v tem okraju panje s premakljivim satovjem, od koder se zdaj čedalje bolj širijo po okolici. Oskrbujeta tudi opazovalno postajo za slovensko čebelarstvo društvo.

s Vetečaj. Dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne so vrši občni zbor konje ejške družbe pri g. Skaza (Špenk) v Vel-nju. Pri tej priliki bo g. živinozdravnik Pirnat iz Slov. Gradca predaval o konjerji.

Konjiški okraj.

k Konjice. Takoimenovani „dramatični“ klub v Konjicah je uprizoril predpreteklo nedeljo igro: „Brat Martin“. Žal, da ni vsebina igre kaj posebnega. Uprizoritev je bila prav dobra.

k Konjice. Veliki darežljivosti slovenske posojilnice, kmečke hranilnice in posojilnice slovenskih mladinojubov ter požrtvovalni skrbi vrle učiteljice gospodične Milke Pirnat se je zahvaliti, da je bilo za božičnico na slovenski okoliški šoli obdarovanih nad 100 revnih otrok, ki so dobili ali obuvalo ali obleko

-- 12 celo oboje -- vsak pa gotovo v vrednosti 8 kron. Otroci naj bodo hvaležni, ljubi Bog pa naj blagoslovi dobrotnike. — Svetla kneginja Windischgrätz je — kakor vsako leto — tudi letos obdarovala 50 revnih otrok. Bog povrni!

k Konjice. Marsikoga bojo gotovo zanimali nekateri podatki o gibanju ljudstva v letu 1912 v naši župniji: Rojenih je bilo 136, umrlo jih je 83; poročenih je bilo 21 parov. Sv. obhajil se je razdelilo 69.000. Hvala Bogu!

k Prihova. Slavno je ime vojaka, ki je umrl hrabro na bojnem polju za blagor očetnjave. Lepa in junaska je pa tudi smrt, če kdo umre doma kot žrtev svojega poklica. Tako je umrla v Razkctu dne 7. t. m. na posledičnih poroda 28letna žena Marija Sprogar, p. d. Skerbinček. Naj ji sveti večna luč!

k Izpod Sv. Barbare. Pri nas jih še mnogo o-mahuje med dobrim in slabim, tako, da niso ne krop ne voda. Dobrih časnikov brati ne marajo in jih kmalu boljše oči; slabih časopisov se sicer sramujejo javno brati, a njihovo govorjenje jih izda in pove, kakšna je njihova duševna hrana. Takšno ravnanje ne rodi nikoli dobrega sadu.

k Zec. G. c. Miska Kotnik Pučkova v Zrečah nam je doposlala entsoč obrabjenih znamk.

k Konjice. Bralno društvo priredi dne 26. januarja predpustno veselico.

Celjski okraj.

c Celje. Naeokrat so se začeli liberalci gibati in prirejal shode. Marsikdo se vpraša, zakaj? Morda so deželnozborske volitve blizu? Kaj se, vi ne poznate naših liberalcev, ki tako mislite. Vsak liberalcev vam ve povedati pravi vzrok: Narodni sklad je toliko močan, da se lahko prirejaljo shodi. Nekdaj so plačevali stroške za shode posojilnice, sedaj narodni skladi, toda pesem ostane stara: plačuje se. To pa je tudi v liberalnem taboru glavno.

c Celje. Za božičnico Katoliškega podpornega društva v Celju so brezplačno naredile obleko za vse obdarovane otroke sledeče šivilje: Katarina Zidanšek iz Sp. Hudinje, Povh Jožefa in Jesjak Jožefa iz Gor. Hudinje, Vrenko Jožefa in Voja Neža iz Celja, Skale Marija iz Gaberja. Hvala jim! Bog jim plačaj njihovo požrtvovalnost!

c Celje. Tajništvo Katoliškega političnega društva za celjski okraj daje v davčnih, pravnih, gospodarskih in političnih zadevah brezplačna navodila. Urađuje vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu od 10. do 10. ure dopoldne v hotelu pri „Belem volu“, I. nadstr., vrata 14.

c Celje. Nevarno je hoditi v nasprotne gostilne za Slovence v sedanjih časih, kajti Nemci strogo pazijo na to, kaj Slovenci govorijo. Če kateri izrazi svoje veselje, da so Srbi Turke premagali, takoj ga nazonani kak nemški prenapetnež sodniji zaradi veleizdaje. Tako se je zgodilo dvema celjskima vojakoma. Bila sta seveda pred vojaškim sodiščem v Mariboru oproščena. Sploh so Nemci in nemškutarji mnenja, da se mora Srbe samo preklinjati in zaničevati; če kdo le kako malo pohvalo izreče o njih, je pri Nemcih že veleizdajalec. Pri takih razmerah je tudi cesarju najbolj zvesti Slovence med Nemci in nemškutarji v nevarnosti.

c Celje. Naši posojilničarji se hudo mušno norčujejo iz zadnje številke „Zadruga“, katera obsega 3 številke skupaj. Govori se, da g. Štibler meseca oktobra in novembra ni imel časa urediti lista, ker je imel z agitacijo za ustanovitev liberalnih političnih društev in z dopisovanjem v „Narodni List“ preveč posla. List „Zadruga“, katerega urejuje dopisnik „N. Lista“, Štibler, pobija na celi črti pisavo „Narodnega Lista“. „Narodni List“ je v zadnji številki napadel Kranjsko deželo in združništvo, „Zadruga“ prinaša okrožnico s kranjskega deželnega odbora; „Narodni List“ ne more dovolj očrtniti „Straže“, „Zadruga“ pa prinaša dobesedno cel članek „Straže“. — V političnem listu se psujejo uredbe in naprave, katere strokovni list odobrava. Ti pojavi so značilni za liberalno politiko, katera je neodkritosrčna, lažnjiva in ima namen, slegiti ljudi.

c Celje. V letu 1912 je bilo v Celju rojenih 403, umrlo pa jih je 452; porok je bilo 118. — Dekliški 2-razredni trgovski šoli je podelilo naučno ministrstvo pravico javnosti. — V odbor zadruga gostilničarjev v Celju, ki šteje 50 članov, so bili dne 7. t. m. izvoljeni sami Nemci in posilnemei.

c Teharje. Na Novega leta dan je prišlo v Skrubjevi gostilni v Bukovžlaku do prepira. Pri tem je eden izmed vojakov zaboдел gostilničarja v hrbet. Menda ne smrtno nevarno. Dne 7. t. m. pa se je dogodila nesreča tudi v Bukovžlaku. Učenka I. razreda, Marija Skale, je bila sama z bratom doma. Ko hoče radovedna pogledati v štedilnik (sparherd), se ji vsuje vsebina na prednji del telesa. Ker se ji je obleka vnela in ni bilo pomoči blizu, se je smrtno nevarno opekla in so jo takoj odpeljali v bolnišnico. — Igra božičnica, ki so jo priredili fantje dne 5. t. m., je vrlo uspeša v vsakem oziru.

c Teharje. V 2. štev. „Stajerec“ z dne 12. t. m. se je neki dopisnik blagovolil dotakniti moje osebe. Ni moj namen, odgovarjati ptujski cunji, ker se mi zdi prenikotno, baviti se z glasilom narodnih izdajic. Pač pa hočem dati javnosti nekoliko pojasnil glede omenjenega dopisa: Očitno mi, da sem še mlečozob, a imam „ljubico“. To se je pač dopisunčko gotovo sanjalo; ker prvič sem jaz mlečne zobe že davno izgubil, drugič pa nimam take stvarce, kakor mi jo predbaciva „Stajerc“, pač pa so take reči, kar je obžalovanja vredno, obilno razširjene med nemškutarji in propad-

jo nemškutarsko mladino. Tjekaj pogledi „čednostni“ „Stajere“ in potem zavijaj svoje limavske oči! Če me hočeš še nadalje napadati, svobodno ti. A zapomni si pregovor: Kdor se je veter, žanje vihar. — Gajsek R.

c **St. Jurij** ob južni železnici. XI. občni zbor (10letnica!) Katoliškega bralnega društva se vrši v nedeljo, dne 26. prosinca v zgornji dvorani Katoliškega Doma v običajnem redu, pa z mnogovrstnim vspehom. Govorit pride govornik iz Maribora. Vstopnina prosta.

c **Sv. Jurij** ob juž. žel. Na sv. Troh Kraljev dan se je v veletrovinu našega pristaša g. Janka Artmana vršila ljubka domača slavnost. Gdč. Marica Vibihal in g. Ernest Bezenšek sta prestala svoj uk ter sta napram svojemu delodajalcu stopila v razmerje kot trgovska pomočnika; to proglasitev je izrekel g. Artman ob navzočnosti drugih uslužbencev med prav slovesnim razpoloženjem vseh pričujočih.

c **St. Jurij** ob južni železnici. Da bo v začetku 20. stoletja mnogim hobotna ptica pela, tega ne bo do krive tolko slabe letine, marveč se bo zagrizel v njihovo dedno zemljo strupen škorpion, čegar lokavo priznava slaščica bo mnoge omamila, ko bo ponujal svoj oduškonosni denar, in bi jih še več, če bi ne bili prikrajšani njega dnevi. Težko bodo zmagovali visoke obresti v denarju, še huše jih bodo občutili pri drugih dajavah in služnostih, katere bodo prišle vsako leto v upoštevanje samo kot dolžan znak hvaležnosti, da se posojilo ni iztirjalo, marveč je ostalo samo pri grožnji z advokatom. Ko se bodo prebudili iz sladkega objema s krvosnim škorpionom, za katerega so bili voljni darovati kri in imetje, bodo spoznali, da ni nič več njihovega. Položil bo roko na premičnino in nepremičnino neizprosno sekvester z uradno hladnokrvnostjo; družine bodo celo ob svoj živčev. Ker bo imel škorpion z dohtarji v Celju vse niti napeljavane, bo sedaj ubožnemu zelo težek dostop do sob, kjer se pravica deli. Kadar zmanjka boljših grižljajev, se bo škorpion zapiknil tudi v mešetarijo s prašiči; ob predpustnem času bo vrglo nekaj tudi snubačenje ali starešinstvo. Kdo bo pa zastoj opravljal ta posel? Tako že bo minil dan, ne da bi mu tisti najbolj razviti čuti, ki prihaja skozi nos, iztaknil kak nov plen. Z ustmi bo pa predel naprej, dokler ne napreče gosti mrežo; in gorje mu, ki se vanjo zablodi. Poskusil se bo škorpion tudi v letanju po zračnih višavah in bo iskal po bliskovno plen za plenom. Ali nestvarjen za letanje v viščinah, bo tebebil na tla; vsled te nesreče bo mreža mnogo trpela, ker bodo niti in zveze pretrgane. V usodnem letu 1913 mu bodo člani njegove telesne straže pripravili nov polet v zračne višine, pa tudi pačee, hujši od prvega.

c **Petrovče.** Načelstvo in nadzorstvo hranilnice in posojilnice v Petrovčah je sklenilo v svoji skupni seji, da se bodo obrestovale hranilne vloge s 1. prosincem 1913 dalje po 5%, posojila se bodo dajala pa po 6%. Domačini, držite se domačega denarnega zavoda in nalagajte svoj denar v ta zavod, kjer je popolnoma na varnem.

c **Zalec.** Pri nas imamo občinskega odbornika, kateri je pri sodnji položil razodetno prisego, da nič nima. Kdo si še upa trditi, da Zalec ni „napređen“ trg?

c **Gotovlje.** Naši liberalni posojilničarji so v velikih skrbeh. Slišali so od liberalcev v Celju, da za delnice delniške pivovarne v Zalcu, kojih ena stane 200 K, nočejo niti liberalci dati 30 K. Če liberalci, kateri poznajo podjetje in njega „uspehe“, tako govore, bo že precej res. Prosimo g. ravnatelja pivovarne, bivšega polovalnega učitelja Ciril-Metodove družbe, Ivana Prekoršeka, iz Prekorja pri Celju, za pojasnilo, koliko da družba, oziroma liberalni kapitalisti za posamezne delnice, da se poleže strah naših liberalnih posojilničarjev, kateri itak ne vedo, koliko bodo od pri glavni plodonosno naloženih nad 60.000 kron dobili nazaj. Pričakujemo tudi od g. Brinarja, da bo pri vodstvu Narodne stranke dosegel, da pivovarne, oziroma priznani liberalni bogataši odkupijo liberalnim posojilnicam delnice. Gotovo ga bo pri tem podpiral g. Stibler.

c **Vojnik.** Voditeljica nemškega otroškega vrtca, Marija Brucker, zapusti dne 15. t. m. Vojnik. Mi Slovenci ne bomo jokali za njo. Še boljše pa je bilo, da je moral oditi prejšnji nadučitelj nemške šole, J. Sernee. Bil je huč Nemeec. Otroci so bili celo kaznovani, ako so na potu ali v šoli slovensko govorili. On je tudi povzročil, da se je ustanovil v Vojniku nemški otroški vrtec. Skrbel je tudi, da so poslali z Dunaja otroke na nemško šolo.

c **Sv. Peter** v Sav. dol. Pretečeno nedeljo je v našem Društvenem Domu predaval o sadjereji g. nadučitelj iz Mozirja, Praprotnik. Res, očarano je bilo mnogoštevilno občinstvo, ko je poslušalo stvarni govor, ki ga je prednašal g. nadučitelj s tako srčno ravnodušnostjo in mladeniško ognjevitostjo, kakoršno bi težko našel pri kakem strokovnem potovalnem učitelju. Dopačili so posebno lepi izreki škofa Slomškega o sadjereji, katere je govornik tako spretno vpletal v svoj poučni govor. Par sto oseb broječa množica se je g. govorniku z navdušenim „Živio!“ zahvalila za koristen in poljuden pouk in marsikdo je rekel: Tega gospoda nadučitelja pa ne bomo pozabili. Resnica je, dober učitelj je velik blagoslov za občino.

c **St. Pavel** pri Preboldu. Zadnje nedeljo nam je liberalni general brez armade, dr. Kukovec, svetoval, naj volimo le take moze v deželni zbor, ki tam ne bodo proti Nemcem obštruirali. Na kratko povemo celjskemu doktorju: Tega pa ne, mi smo narodni, in nemškutarjev ne bomo volili! Tudi slovenskim trgovci bi svetovali, da si volijo za poslanca zavednega in ponosnega rodoljuba!

c **Sv. Jurij** ob Taboru. Bralno društvo je imelo dne 27. m. m. svoj 23. letni občni zbor. Članov ima društvo 60 (brez Mladeniške in Dekliške družbe, ki tu ni vstela). Za izobrazbo je skrbelo društvo z izposojevanjem knjig, katerih ima 636, prebranih je bilo 737 številk; s časniki, katerih je bilo naročenih in darovanih 10 v 44 tedenskih izvodih; s poučnimi shodi, ki jih je bilo 12, med temi 2 skioptični predavanji; priredilo je tudi Slomškovo slavnost. Gotovine ima društvo 62 K. Odbor ostane ves stari: J. Lončarič, F. Zdošek, A. Čulk, F. Lukman, F. Lesjak, A. Rančigaj, B. Drole, A. Križnik, J. Orešnik. Rasti Bralno društvo tudi za naprej, bistri glave, blaži srca nam vselej!

c **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Naše delavno Izobraževalno društvo nam je na Novega leta dan po večernih prireditelju poučno zborovanje, na katerem smo poslušali zelo zanimivo poročilo našega č. g. župnika o III. slovenskem protialkoholnem shodu, ki se je vršil dne 29. in 30. decembra 1912 v Ljubljani. Zborovalni prostor je bil patlačeno poln. — Dne 5. in 6. januarja pa nam je Izobraževalno društvo priredilo gledališko predstavo šaljivih iger: „Strahovi“ in „Oh, ta Polona!“ Predstava je nudila vsem udeležencem obilo smeha in nedolžne zabave. Igralke so izvrstno rešile svoje vloge; posebno nas je zabavala v prvi igri kuharica Karolina in v drugi po strežnicu Polona s svojim izbornim nastopom.

c **Braslovče.** To so ti braslovski naprednjaki. Sami takšni, kateri volijo z liberalno stranko in citajo liberalne časnike, posebno „Narodni List“, pa pošiljajo svoje otroke v šuljerajsko mučilnico na Polzele. Braslovški liberalni voditelji so lahko ponosni na takšne „narodne“ moze, katerih je v Braslovčah čez mero. „Narodni List“ v neki številki vprašuje po imenih tistih, kateri pošiljajo svoje otroke v šuljerajsko šolo. Evo pojasnila: Iz Parizelj in Topovelj pošiljajo otroke v to mučilnico vsi tisti, kateri imajo naročen „Narodni List“. To je sad liberalne „narodne“ vzgoje.

c **Ljubno** v Savinjski dolini. V soboto, dne 4. t. m. se je vršila pri nas volitev župana. Izvoljen je bil enoglasno stari župan g. Jožef Ermenc, p. d. Kolenc. Znan je po svoji odločnosti in moštosti ter je pristaš Slov. kmečke zveze. Gotovi ljudje so hoteli v kalnem ribarju za časa volitev. Izkušeni ribiči navežejo na vrvice 2 trnka, v čisti vodi rabijo takozvane mulje, v kalni pa vrvice. Pa ne mislite, g. urédnik, da bi ti iznajditelji lovili ribe, kaj še! Ampak lovili so le glasove. Pa poslušajte, kako! Navezali so tudi 2 trneka, na enega savinjski most, na drugega pa trško zemljo. Na prvega so se lovili kmetje v severni okolici, na drugega pa tržani. Hudomušni ljudje pravijo, da je ta iznajdba najnovejšega izvora. Ja, ja, celo Edison naj se gre solit s svojimi iznajdbami. Za zastopnike te družbe se bo baje razpisala nagrada, ki se bo delila na pustni torek v maškaračni pisarni.

c **Sv. Stefan** pri Smarju. Umrlo je dne 6. jan. 1913 v 19. letu svoje starosti Hedvika Podpečan, učiteljska kandidatinja IV. letnika. — Naj v miru počiva!

c **Sv. Marjeta** pri Rimskih toplicah. Dne 28. decembra je umrla tukaj obče znana in priljubljena Marija Potovšek, mati č. g. Jožefa Potovškega, župnika v Vojniku. Rajna je bila stara 84 let. Bila je dobre srca, posebno do revežev. Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 30. decembra p. l. ob obilni udeležbi ljudstva od blizu in daleč. Vodil ga je ob asistenci sedmih č. gg. duhovnikov č. g. duhovni svetovalec Ant. Veternik. Počivaj v miru, blaga mamica!

c **Loka** pri Zidanem mostu. Občinske volitve so pred durmi. Vprašajmo se: kdo bo gospodaril z našim kmečkim denarjem v občini? Pri zadnjih volitvah, ki pa so bile radi nepravilnosti ovržene, so zmagali liberalci v zvezi s socialnimi demokrati. In kakšni moze so prišli v odbor? Sami krčmarji, sociji, uradniki in liberalni učitelji. Prosimo vas, kmetje, ali so to pravi zastopniki naše kmečke občine? Izkušnja nas uči, da so še povsod, kjer so gospodarili liberalci v občini, zakopali občino do grla v dolgove, in to so deloma že tudi pri nas storili; sedaj pa ti mojstri laži vračajo krivdo na našo stranko. Nobena laž jim ni preostudna, samo, da vjamejo kakęga kmeta v svoje mreže. Kakor se čuje, že zopet letajo po hribih od hiše do hiše in love volilce za svoje umazane namene. Kmetje! Vaša dolžnost je, da tem političnim rovarjem, ki jim je vse drugo prej mar kakor korist občine, pokažete vrata. Naša krščanska kmečka stranka bo kandidirala moze, kmete, ki živjajo zaupanje cele občine. Pokažimo svetu, da imamo v svojih vrstah dovolj sposobnih moze, da se nam ni treba vezati z nemčurji in socialnimi demokrati, kakor to delajo naši liberalci. Tistim kmetom pa, ki bi se tudi sedaj utegnili družiti s socialnimi demokrati, boji povedano, da so izdajalci kmečkega stanu; saj to vendar že vsak otrok ve, da so socialni demokrati največji sovražniki kmeta. Torej kmetje! Na dan volitve vsi do zadnjega moza na volišee za našo krščansko kmečko stranko. — Kmečki volilec.

c **Mozirje.** Izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 26. prosinca t. l. veselico z deklamacijo, igro „Tri sestre“, srečolovom in šaljivo pristo, tamburnjem in petjem. Sosedna društva se prosijo, da ne priredijo ta dan svojih veselice.

c **Gomilsko** Šolska veselica, prav zabavna se vrši v prid novo ustanovljene šolske kuhinje dne 19 t. m. v novem Gasilnem domu na Gomilskem Poleg zanimivih pevskih in godbenih točk uprizori še s šolsko mladino igrokaz „Lazinja Milena“, sp sista M. Grgoričeva in s spremljevanjem glasovira spevoigro „Kosova goslja“, priredil po narodni pesmi A. Kosi. Sed-zi prvih vrst 1 K, ostalih vrst 60 vin, stojišee 30 vin. Začet k ob 3. uri popoldne. Vsi prijatelji šolske mladine so uljudno vabljeni.

c **Sv. Rupert** pri Gomilskem. Pevsko društvo naznanja, da se vrši občni zbor v nedeljo, dne 19. t. m. ob 3. uri popoldan pri „Greenkovki“. Pričakuje se najobilnejše udeležbe. — Na svečnico, 2. svetana

pri ed. menovanu dru tvo veselico z jsko zanimivim vspeodom v Gasilnem domu na Gomilkem.

c **Luce** v savinjski dolini. Za balkanske ranjence se je v naši župniji nabralo 128 K.

c **Šmarje** pri Jelšah. Kat. slov. izobraževalno društvo ima svoj občni zbor v Hstjan vi dvorani, prihodajo nedeljo 19. januarja t. l. Po občnem zboru se predstavlja lepa igra v petih dejanjih „Ljutimla“, katere se prihodajo nedeljo ponavlja z velikanskim srečolovom. C. ne kakor vedno. Pridite vsi.

c **Pozela.** Slovenska šola je tudi letos priredila svojim učencem božičnico, pri kateri so bili obdarovani ubožci z obleko, pr m ž nejni pa s pecivom, sladkarijami in drugim. Da se je let s božee ca lahko vršila, je pripomogel v prvi vrsti taj. Gregor Zajec, p. d. Orgetbauer, ki se je v svoji oporo i velkodušno spomnil tudi ubogih slovenskih otrok. Vso d. l. je prevz. l. g. Julij Zajec, trgovec, kat rema je raj i Zajec izročil 400 K. Bod. mu na tem mestu zrečena javna zahvala v imenu obdar vancev. D. lje je daroval g. Pete Majdč, veletrgovec v Celju 25 kg fine moke, iz katere je napekla z. C. in ermanova pecivo; razne potrebne prid. tke so pa darovale polz l. ke gosp. d. lje. Vsem, ki so na k. koršenkoti način pomagali pri letosnji božičnici, n. j. lepša hvala. Šolska vodstvo.

c **Šmartno** v Rožni dolini. Kakor že nekaj let sem je tudi letos darovala slavna posojilnica v Vojniku za tno svoto 10 K v prid revnih šolarjev. Za ta vel košnui dar izreka omenjenemu zavodu n. j. toplejše zahvala.

c **Rečica.** Naše izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 26. t. m. veselico; na vspeodu j. govor, petje in zanimiv. g. o. k. z. v. treh dejanjih „Spoustj očeta ali sinu vo marševanja“. K. obilni udel žbi prisrečno povabljeni domačini in sosdje.

c **Petrovče.** Igra „Nasa kri“ se na željo občinstva ponovi v nedeljo 19 t. m. ob 3. uri popoldne. Priča njemo obil. e udeležbe. K. r. go. lili zadnjič zaradi občega zbra. društ. a „Gos. odar“ v Zalcu vrli Zalčani in Vrhjani zadržani, se nadejamo da nas v nedelju poč. ta.

c **Sv. F.** n. š. n. S. z. h. Ker se je prireditve dne 12. jan. z igrama „Sv. N. za“ in „ne klči vraga“ dobro obnesla, se bo ista ponovila dne 26. januarja ob pol 3. uri popoldne z istim vspeodom.

Brežiški okraj.

b **Brežice.** Na prog. Zidani most—Zagreb zašne vozni s 1. majem brzovlak.

b **Brežice.** Liberalci so se z vso silo vrgli na naš okraj. Pred 14 dnevi so ustanovili politično društvo v Rajhenburgu, dne 19. januarja pa ustanove enaklo društvo, imenovano „Kmečka sloga“, v Župevcu pri Bizeljskem. Društvo bo ustanovljeno za cel brežiški okraj. Na ustanovnem shodu besta govorila govornika iz Celja in Brežice. Na Vidnu ob Savi pa se ustanovi dne 9. februarja liberalno izobraževalno društvo „Ljudska knjižnica“. Liberalci rujejo v vseh župnijah. Našim somišljenikom je treba največje pazljivosti, da jih liberalci po ovinčarski poti ne zavbijo v svoje mreže. Sicer pa, hvala Bogu, drviyo za liberalno stranko le liberalni učitelji, pisarji in uradniki, liberalni gostilničarji in pijani nezadovoljneži. Kar je poštenega in resnega ljudstva, je zvesto kmečki zvezi in njenim voditeljem. Vsekako pa bo treba, da tudi naša stranka in naše organizacije razvijejo večjo delavnost.

b **Kozje.** No, kaj, pa kaj dela Gospodarsko bralno društvo? Mendca dremlje, ker ni ne sluha ne duha o njem. Čas je že, da se predrami. Poglejte okrog, kaj delajo druga društva. Mladina, kje si?!

b **Kozje.** Ljudske spremembe leta 1912 v naši župniji: Rojenih je bilo 32; moškega spola 12, ženskega spola pa 20. Umrlo jih je 25; moškega spola 10, ženskega spola pa 15. Poročenih je bilo 4 pare.

b **Dobje** pri Planini. Proti koncu tega meseca bomo imeli pri nas občinske volitve. Upamo, da so se zadnji čas spanetovali tudi nekateri bivši pristaši štajerčijanske stranke, ker je tako sijajno propadla pri vsajih volitvah. Sramotno bi bilo, ako bi še kdo zaupal ljudem, ki berejo in razširjajo Slovencem sovražnega „Stajereca“. Le nezačajnej in nevednej zahaja v hišo, kjer se ponuja laži polna šnopsarska cunja.

b **Rajhenburg.** Ob Novem letu je daroval več. gosp. Iv. Rastej, gostilničar v Rajhenburgu našemu izobraževalnemu društo 20 kron, za kar mu izreka odbor srčno zahvalo. Zeleti bi bilo, da bi ga posnemali vsi za edni tržani in kmetje, ker le tedaj, če vsi z združenimi močmi podpiramo to pr koristno društvo, smemo upati, da dvigne moše ljudstvo, zlasti pa mladiro do pra. e izobražbe. Da se o društvenih zadevah nananeje pomenimo, vabimo vse člane in somišljenke našega slov. kat. iz braževalnega društva na občni zbor, ki se vrši v dvorani nove kaplanije po drugi sv. naši v nedeljo, dne 26. januarja. Dnevni red se objavi pravčasno. Odbor.

b **Rajhenburg.** Za „Slov. Stražo“ so darovali letos M. h. rajni rajhenburško župnije 18 K, kateri znesek se je poslal Slov. Straži v Ljubljani Hvala lepa vsem darovalcem.

b **Pisec.** Izobraževalno društvo ima na Svečnico svoj letni občni zbor. Po poročilu predsednika o društvenem stanju govori g. dr. Vlebe iz Celja. Nato se vrši veselica in se uprizori igrokaz „Tri sestre“. Vsi prijatelji zdrave zabave se uljudn. vabijo.

Zopet vojska?

Iz Londona prihaja vznemirljiva vest, da so zastopniki balkanskih držav izročili Turčiji obenem s posredovalnim predlogom velevlasti svoj lasten predlog, s katerim izrečejo, da so mirovna pogajanja ne samo prekinjena, ampak sploh ustavljena. V predlogu se odpove tudi premirje, kar se je sporočilo tudi poveljnikom balkanskih držav. Ako so hoteli balkanski zastopniki s tem podpreti pomen predloga velevlasti, ki svetujejo Turčiji k spravi, potem je še upanje za mir. Ako pa so uvideli, da Turčija ne odstopi Odrina in ne izpolni balkanskih zahtev, potem bo vojska, da se Turčija z orožjem prisili k temu, česar noče dati mirnim potom. V Turčiji je bila zadnje dni močna agitacija, ki je hujskala na vojsko. Ako bo prišlo do vojske, bo strašnejša kot prva. Obema se bo slo za obstanek ali smrti, ne samo za kos zemlje.

Listnica uredništva.

Zpet opozarjamo vse dopisnike, da moramo radi velikega števila naročnikov — 13000 — že v sredo skleniti uredništvo. Iserati pa se sp. jemajo le do srede zjutraj. — Buce pri K. zjem: Naznanite dr. Jankovcu, da st ar uredi. — Sv. Stefan pri Zu-mu: Hvala! S mo že dobili poprej od drugod. — Sredi-če: Preosebno. Na tako polje se ne spuščamo. — Smartno ob Paki: Mislimo, da je boljše, take prifrknjene liberalne izbruhe prezirati. — V. H. Velenje: Krono sm. izročili upravnstvu in je stem plačan list za četrt leta. — Kozje: Ostalo prihodnjič. — Več dopisov smo odložili za prihodnjič.

LISTEK.

Soterija.

(Po nemškem izvorniku. — Povest iz časov preganjanja kristjanov.)
(Dalje.)

Ko je popoldne pretor prišel zopet k Soteriji, je bila že pripravljena na odhod.

Še enkrat je poskusil uradnik vso svojo zgovornost; ko pa je videl, da nič ne doseže, je poklical biriče.

Soterija se je hotela izogniti boleznemu posvajanju; zato je naročila služabnikom, da morajo delati v nekem oddaljenem delu palače, samo oskrbnik naj bi bil za pričo.

Ko je prišel pretor z biriči, je ponovil vprašanje, in ko je vstrajala Soterija pri svoji izjavi, je ukazal svojim ljudem, naj jo primejo.

V veži jo je pričakoval njen stari oskrbnik. Ko jo je zagledal, se je vrgel pred njene noge in s solznimi očmi vskliknil:

„To je torej potovanje, o katerem si govorila včeraj, moja draga zapovednica! O, da sem moral jaz, starec, to doživeti! Da bi mogel vsaj za tebe umreti, kajti moje življenje itak ni nič vredno!“

Soterija mu je dala v kratkih besedah navodila zastran njenega pogreba.

„Kupi“, je rekla, „priprosto marmornato krsto, in jo pošli še danes ali vsaj jutri h pokopališču na Appijevi cesti. Tam pričakujejo moji ljubi starši svojo hčer. Kako rada bi bila okrasila veliko kapelo, ki je zraven, s podobami v čast svetih skrivnosti. Naj ostane sedaj, kakor je. „Saj ni več daleč dan“, je navdušeno nadaljevala, „ko se bo križ zmoglavno dvignil iz temnih votlin.“

S temi besedami se je odtrgala Soterija od starca in zapustila v spremstvu biričev vilo.

Že to, da je prišel pretor z biriči v Soterijino vilo, je vzbudilo med prebivalci predmestja veliko pozornost. Ko so pa videli, da peljejo visokospoštovano mlado gospico v zapor kakor kakšno zločinko, so se vznemirili. Od vseh strani so pritiskali stari in mladi, tako, da so si biriči z veliko težavo delali pot. Kristjani so jokali, pa tudi pogani, ki so se sicer tako radi dali naščuvati s klicem: „Kristjan, kristjan!“, so izražali jetniči svoje sočutje.

Preko Emilijevega mosta so šli na forum in k mamerfinskim ječam pod kapitolom.

Če beremo življenjepise mučenikov, si lahko predstavimo grozo rimskih državnih ječ. Prefekt pa je izrečno ukazal, naj vržejo Soterijo v enega najgroznejših prostorov, ki so ga imenovali ječarji „Orkus“ ali peklo, in jo ondi priklepejo na verige.

Toda naša deklica je že tolikokrat obiskala kristjane v ječah, da ji njihove groze in muke niso bile nič novega. Zapirali so kristjane pogostoma že popolnoma razmesarjene od bičanja in natezanja in tako so ležali več tednov v najhujših mukah. V takem položaju jih je videla Soterija in občudovala njihovo stanovitnost ter jim zavidala venec večne slave, ki je tudi njo čakal. Ne, ta noč v ječi je ni mogla upogniti in pripraviti k odpadu od njenega Boga in Zveličar-

ja. Saj tudi vojašku raste pogum, ko se začne bitka in stoji pred sovražnikom.

Ko je prišel pretor drugi dan v ječo, mu je Soterija še z večjim navdušenjem ko prejšnji dan, odgovorila, da bode srečna, če bo za svojega Gospoda in Boga umrla.

Zato je bilo treba rabiti še ostrejša sredstva. Soterijo so postavili pred sodišče.

Prefekt s svojimi prisodniki, katerim se je bil pridružil senator Avrelj Sempronij, je pričakoval obtoženko. Za sodniki je bil oddeljen prostor, ki sta ga zakrivali 2 veliki zavesi; tja je šel sodni dvor k posvetovanju, da izreče razsodbo, ki jo razglasi sluga ljudstvu. Pred sodnikovim sedežem je stala trinožna darilna mizica s kačilom, zraven pa mučilno orodje razne vrste; biriči so bili pripravljene, da denejo žrtev na sodnikov ukaz na natezalnico. Najzoprnejši med njimi je bil zamorec majhne, čokate postave, pošlega izraza v obličju, pravi satan v človeški podobi. V dvorani pa je bilo na stotine gledalcev, ki so hoteli biti navzoči pri zaslišavanju tako imenitne gospice.

Soterija je med potom ves čas tiho in goreče molila. Trdnega koraka je stopila na stopnice, ki so držale pred sodišče: mirno pričakujoč, kaj pride, je stala pred sodniki, obličje je sramežljivo zakrila s pajčolanom.

Pogani so gledali obtoženko radovedno in sočutno, kristjani pa, ki so bili tukaj v dvorani, so zrlili s spoštovanjem na mlado spoznavalko in pošiljali tihe molitve za njo pred božji prestol.

Zaslišanje se je pričelo.

„Kako ti je ime?“ je vprašal mestni prefekt Heraklij Rufin.

Devica se je najprej pokrižala, potem pa odgovorila:

„Moje ime je Soterija.“

„Iz katere rodovine si?“

„Kristjanka sem, toda če hočeš vedeti telesni izvor, sem potomka senatorske rodovine Florijev.“

„Ukaze božanskih cesarjev poznaš; stopi torej pred oltar in daruj kačila v čast bogovom.“

„Samo en Bog je, ki sem se ga učila častiti in ljubiti od otroških let. Bogov, o katerih mi govoriš, ne poznam; to so plodovi človeške domišljije, ne pa resnica.“

„Pazi, da ne žališ bogov rimske države!“

„Ali žalim, če povem resnico?“

„Pomislil, kaj imaš: mladost, lepoto, plemstvo in bogastvo: ne žrtvuj tega svoji, prav tako nesmiselno kakor tudi kaznjivi trmi!“

„Vem, kaj mi je v korist, in vem, kdo mi bo to, kar imam, vekomaj ohranil. Ne morem in ne bom nikoli izpremenila svoje izjave.“

„Vidiš“, je rekel prefekt Semproniju, „kako je trmoglavna in trdovratna? Toda če ne gre iz lepa, pa pojdi s hudim. — Nubišec, obleči si rokavico!“

Režeč se, je skočil črncec pred prefekta in mu pokazal že pripravljeno roko; dlan je bila pokrita z velikim podplatom, na katerem so bili pritrjeni koničasti koščki železne pločevine.

„Odrtažite ji pajčolan!“ je ukazal Rufin.

Predno so mogli rabiti povelje izvršiti, je Soterija že odgrnila pajčolan, ki je pokrival njen obraz.

Občudovanje se je polastilo množice pri pogledu na neobičajno lepoto in ljubkost, ki je bila razlita

po čudovito nežnem in finem obličju device. Soterija je sramežljivosti zarudela v obraz; sveti ogenj ljubezni do Boga ji je bliščal iz oči in črni lasje so se spuščali kot naravni pajčolan po ramah in na belo, škrltasto obrobljeno obleko.

„Še enkrat“, je rekel sodnik, „pomisli na svojo mladost, plemstvo, in žrtvuj bogovom!“

„Jaz sem kristjanka in poznam samo enega Boga, ki je ustvaril nebo in zemljo.“

Tedaj je dal prefekt znamenje, črncec je zamahnil z železno rokavico in udaril Soterijo po licu tako močno, da se je takoj prikazala kri.

Soterija je goreče pogledala proti nebu in ne da bi izpregovorila besedo, je ponudila mirno in odločno tudi drugo lice.

Nov udarec in tudi druga stran lica je krvavela.

„Zahvalim Te, Gospod Jezus Kristus, Sin božji“, je rekla Soterija z močnim glasom, „da si me spoznal vredno, trpeti radi Tvojega imena s Teboj isto sramoto.“

Gledalci so osupnili, polni občudovanja nad stanovitnostjo slabotne deklice. Le črncec, ki ni poznal nikoli plemenitega čustva, je režeč zamahnil k novemu udarcu in Soterija je z isto stanovitnostjo ko prej, postavila najprej eno in potem drugo lice.

Kri je tekla liki svet nakit rubinov po vratu in po beli obleki deviške spoznavalko.

Numidijec je hotel že zopet zamahniti, ko zakliče nekdo izmed množice:

„Ali se spodobi, rabiti zoper gospico senatorskega dostojanstva, kazni sužnjev?“

Ljudje so glasno pritrdjevali klicatelju; senator Avrelj Sempronij pa, ki je spoznal po glasu svojega sina, se je obrnil k mestnemu prefektu in mu pošepetal nekoliko besed. Rufin je nato ukazal, da se obravnava za sedaj prekine in se odpelje obtoženka nazaj v zapor.

Soterija je nemudoma zakrila svoj obraz s pajčolanom in šla za sodnim slugo v ječo. Velika množica ljudstva jo je spremljala.

Pred vrati jetnišnice so se gnetli kristjani, ki so poljubljali spoznavalki roko in se priporočali njeni molitvi; matrona Lucina pa se je približala v spremstvu svoje služabnice, da bi z obrišačo, namočeno v dišeči vodi, izbrisala kri na Soterijinih licih.

Toda Soterija se je branila prijateljici in dejala: „Zakaj me hočeš oropati nakta, ki mi ga je daroval moj ženin? Pusti mi ta kinč, ki mu bo ugajal, kakor upam!“

„Preddrago dete“, je rekla matrona, „jutri bodeš morala najbrž zopet pred sodnike; ali bi ne bilo mogoče, da bi strjena kri na tvojem obrazu vzbudila sočutje sodnikov in ljudstva?“

Služabnica je postavila tja posodo vode in Lucina je izpirala kri, dokler niso postali biriči nevoljni radi zadržavanja in odpeljali jetnico.

Med množico, ki je spremljala Soterijo v ječo, je bil tudi Ambrozij, bled ko smrt.

Težka železna vrata so se bila že davno zaprla za jetnico in množica se je bila tudi razšla, toda on je še vedno slonel ob stebru in nepremično zrl v vrata jetnišnice.

(Dalje prihodnjic.)

Iz celega sveta.

Na spoved -- po zraku. Francoski katoliški listi poročajo sledečo zanimivo dogodbo: Neka francoska četa je bila v pokrajini Laghouat na robu puščave Sahare v Afriki napadena od rodu Tuareg. Poveljnik čete, Largeot, je padel smrtno zadet.

„Tri ali štiri ure še lahko živite“, je rekel zdravnik, ko ga je preiskal. — „Umreti bom moral“, odgovoril ranjenec, „to nič ne de, ali umreti brez duhovnika, brez verskih tolažil, to je žalostno.“ — Poročnik Bregard je slišal besede poveljnikove. Bregard je izvršil zrakoplovec. Dosegel je nedavno tozadevno spričevalo in je spremljal nedavno s svojim letalom francosko četo. — „Poveljnik“, je zaklical ranjencu, „dajte mi povelje in jaz Vam pripeljem duhovnika.“ — „Ampak od kod?“ vpraša s slabim glasom un rajčič.

„Iz Laghouata, moj poveljnik, vreme je jasno, nobenega vetra ni v zraku, moja ptica leti hitro, pred tremi urami Vam privedem duhovnika, seveda le tedaj, če bo imel pogum, se peljati z mano.“ — Žarek veselja je zasijal iz Largeotovih oči, stisnil je roko vrlemu poročniku. „Hvala Vam lepa, Vi ste res vrli tovariš. Hitite!“ — Poročnik Bregard je vzletel kvišku, preplul zrak približno 200 km daljave, je dosegel Laghouat in je srečno našel v bolnišnici vojaškega zdravnika Audrala. „Duhovni oče“, je zaklical Bregard skoro brez sapa, „ali bi bili tako prijazni in bi prisledli k meni v zrakoplov?“ — Duhovnik je smatral to vprašanje za šalo. „V zrakoplov? Tako pozno? Kam pa?“ — Poročnik mu je takoj razložil ves dogodek. — „Jaz sem Vam na razpolago“, je odgovoril Audral. Deset minut pozneje je že sedel pogumni duhovnik zraven zrakoplovec v letalnem stroju. Velika množica ljudstva je hotela videti ta slučaj, edin v cerkveni zgodovini. Zrakoplov se je dvignil in je kmalu izgubil izpred oči gledalcev proti zahodu med večerne oblake. Duhovnik je pritiskal srebrno puščico s svetlo hostijo na svoje prsi. Čudne misli mu prešinjajo dušo. Prvočasno se menda še le vozi evharistični Zveličar po zraku, 1000 metrov nad zemljo, v daljno puščavo, kjer ga težko pričakuje umirajoči. Večerno solnce je pošiljalo zadnje žarke na zrakoplov in oba potnika, ki sta vroče molila, da bi dobil ranjeni po-

veljnik še pravočasno zadnjo tolažbo. Zrakoplov je letel z največjo brzino po zračnih višinah. Končno sta potnika srečno dosegla svoj cilj. Bregard je polagoma spustil letalo in stoji k tlom. Srečno sta poročnik in duhovnik izstopila v središču tabora, kjer so ju vojak v navdušenjem sprejel. Ganjen je stopil duhovnik v šotor, kjer je ležal umirajoči poveljnik. Še je živel; upanje ga je bolj kot paravna moč, ubranilo smrti. Odprl je oči, zagledal duhovnika in zašepetal: „Hvala ti, dobri Bog!“ — „Da, le hvalte svojega božjega moštra“, je odgovoril Andral, „ki je s take daljave prišel k Vam, da Vam poda poljub miru.“ Duhovnik se je nagnil k umirajočemu, ga spovedal ter mu podelil kruh življenja in poslednje olje. Še nekaj tolažljivih besed in poveljnik Largeot je izdihnil. Njegova duša je odplavala v deželo večnega solca. To je bila prva pot na spoved — po zraku.

Tri sestre umrle v enem dnevu. Iz Draždan na Saksonskelem poročajo: Tri stare sestre so umrle v božičnih praznikih. V eni uri sta umrli 85letna Emilija Hummel in njena 83letna sestra Kristina vsled slabosti. Kmalu nato je umrla vsled prevelike razburjenosti še tretja sestra, ki je bila stara 80 let. Pokopali so jih v enem grobu.

Eno uro in pol v Marici. V vojaški bolnišnici v Ruščaku se nahaja mornar, ki se je boril pri Odriču obupno s smrtjo. Ivan Dimitrov, tako se imenuje, je imel nalogo, pripeljati z motornim čolnom po Marici bolgarski vojski živil. To početje je bilo nevarno, ker so bile bregovih turške straže. Res so ga Turki kmalu opazili in šrapnel je zadell čoln, ki se je potopil. Dimitrov se je vrgel v vodo in je plaval, Turki so streljali nanj; skrival se je pod vodo in se zdajpa zdaj prikazal na dan. Turki so bili k sreči slabi strelci in ga niso pogodili. Tako se je boril z vodo celo uro in pol, na kar ga je končno rešila došla bolgarska patrulja. Dimitrov leži bolan, ima pljučnico; vendar upajo zdravniki, da ga rešijo.

Nesreča v rudniku. Iz Tokia poročajo: V rudniku Saporu je nastala razstrelba. Od 200 delavcev so se rešili samo trije.

Smrtna nesreča hčere ogrskega trgovinskega ministra. Iz Velikega Varaždina poročajo: Hči trgovinskega ministra Beothyja, ki je bila že par dni s svojo materjo pri sorodnikih na obisku, se je smrtno

ponesrečila. Po večerji je šla v pisarno, da napiše tam neko pismo. Na mizi je ležal revolver. Tega je hotela odstraniti. Pri tem je zadela s petelinom ob mizo, da se je revolver izprožil. Krogla je zadela deklico in ta se je mrtva zgrudila.

Italijanski kralj — občinski volilec. Na podlagi nove občinske postave v Rimu je vpisan italijanski kralj Viktor Emanuel kot volilec v volilnem imeniku II. volilnega okraja mesta Rim. Kralj je vpisan v imenik pod imenom „volilec Viktor Emanuel“ in mora oddati, če bo šel voliti, svoj glas na volišču via Magna v bližini kraljeve palače Kvirinal. Kralj je baje zelo zadovoljen, ker se ga je vpisalo v volilni imenik ravno tako kot vsakega drugega državljanu.

V Kaliforniji je nastal hud mraz, radi katerega so zmrzile večinoma vse citrone in pomerance. Skoro vsa letina je uničena. Škoda znaša nad 20 milijonov dolarjev, ali čez 80 milijonov kron.

Železniške nesreče. Iz Budimpešte poročajo: Na postaji Budimpešta—Engelstfeld je trčil osební vlak števil. 4107 zaradi goste megle s tovornim vlakom. Kurjač tovornega vlaka je bil težko ranjen, 2 sprevodnika osebnega vlaka pa lahko. — Iz Kolina v Nemčiji poročajo: Pri Rörnmondu sta trčila 2 tovorna vlaka med vožnjo. 2 uslužbenca sta bila usmrčena. Več vozov je bilo razbitih.

Kmečki mlekariji štrajkajo. V okolici Monakovega so v pričetku zime zahtevali mlekariji višje cene za mleko, ki ga vozijo v Monakovo. Toda trgovci z mlekom nočejo mleka višje plačati. Kmetje pa so radi tega organizirali štrajk in ne vozijo več mleka v mesto. Radi tega je cena mleku izredno, celo za 100% poskočila. Kmetje pa tudi strogo pazijo, da ne bi kak kmet prelomil štrajka. Postavljene imajo na več krajih paznike, ki pazijo, kdo pošilja mleko v Monakovo. Vodja štrajkujočih mlekarijev, Eichner, se vozi s samodrečem (avtomobilom) od vasi do vasi in navdušuje kmete k štrajku.

Ljudsko štetje v Rumuniji. Dne 1. januarja se je končalo ljudsko štetje v Rumuniji. Število prebivalstva znaša 7½ milijona duš. Od leta 1899 je poskočilo število prebivalstva za 1 milijon. Glavno mesto Rumunije, Bukarešt, šteje sedaj nad 350.000 duš in je napredovalo za 80.000 v 10. letih.

Loterijske številke.

Dne 8. januarja 1913.
Gradec 24 13 11 3 29
Dne 11. januarja 1913:
Line: 33 70 67 61 7

Dve hiši v Mariboru, prva z vrtom prinaša na mesec 305 K. Cena je 88.000 K; druga daje na mesec 240 K. Cena 26.500 K. Plačila jako ugodna. Pisma pod šifro „Penzionist“ na upravnistvo. 1180

Zimske kože lisic

kunic, kakor tudi zajčje kože kupuje po najboljših dnevnih cenah Leopold Tachsner, Dunaj 2/3 Obere Donaustrasse 68. 1823

Viničarja treznega značaja, oženjenega, ki je prost voščine ter ima z ali tri za delo sposobne in odrasle delavce moti se sprejme v službo od novega leta 1913 za vinograd, ki meri 6 oralov. Viničar ima prosto vživanje od 5 oralov nji, travnika in pašnika, dobi gotovo plačo in pruge vžitke. Več se izve na graščini Šalovec, pošta Varaždin, Hrvatsko. Ponudniki se naj osebno oglašajo. 35

Ženitnapanudba

Mlad fant, neomadeževanega življenja se zeli poročiti s kako mladenko, ki bi imela kako majhno posestvo na deželi. Ponudbe na upravnistvo tega lista pod „Srečna prihodnost“. 54

Išče se posestvo za v najem. Kdo ima kako tako posestvo naj piše „Najemnik“ (Ober Vogau št. 16) Ere hausen. 45

Viničar se sprejme s tremi ljudmi. Naslov pove Upravnistvo. 48

Dve hiši na prodaj.

Maribor, Mlinska ulica 13 in 15 z velikim vrtom, pri hiši 16 stara, dobro uredjena gostilna v bližini glav. k. lodbora, se takoj prodajo. 61

Sprejme se ženska brž ko mogoče preprostejši stan, katera bi bila pridna poštna in zanesljiva, na malo posestvo in trgovino, ki bi razumela vse domače posle, če mogoče tudi za štacuno, učena šivilja ki bi za trgovino bila in tudi nemški znala lahko na posestvu ostala, katero je brez družine. Vse drugo po dogovoru. Sprejme se tudi fant, star od 14 let naprej, ubogega stanu, tak, ki je že iz malega v službi. za domače delo pri mali živini. Naslov: Jožef Kraus, trgovec, Kaindorf pri Lipnici. 49

Ženitna ponudba.

Samostojen mladenič, umetnik in posestnik v prijaznem kraju na štajerskem, 30 let star, srednje postave, neomadeževanega življenja, vrednost premoženja nad 10 tisoč kron, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodarno treznega značaja do 27 let starosti, ki bi imela okoli 4000 K dote. V gospodarstvu razumna in kmečkega stanu ima predoost tudi z manjšo svoto. Tudi se priženim če bi imela kakšno srednje posestvo, pa brez velikih dolgov. Naslov pri upravnistvu. Cenjene ponudbe če mogoče s sliko se naj blagovoljivo posiljati na upravnistvo lista pod „Istra“. 56

Posestvo z 10 oralni travnikov, nji v dveh zelenjadnih vrtov, sadnica vrtom, kišo in gospod. r. skimi poslopi, vse v dobrem stanu, eno uro od Maribora, sposobno za mlekarstvo, se po ceni prodajo. Vpraša se pri Žižek in Stumber. Maribor, Meljska cesta 1. 26

Poročilo o sejmu pitane živine v Gradcu dne 9. januarja 1913.

Prignalo se je 231 volov, 191 bikov, 360 krav in 8 telet. Skupaj 780. Cena za 100 kg žive teže: lepi ptani voli 98 do 108 K, srednje debeli 90 do 94 K, suhi 84 do 88 K, biki 76 do 93 kron, lepe pitane krave 76-84 K, srednje debele 60-74 K, suhe 46-58 kron. Izvozilo se je na Gornje Štajersko 95, na Tirolsko 33, na Nizje Avstrijsko 39, na Češko 141, na Moravsko —, v Trst 93 in na Nemško — komadov. Tendence: Na ta sejem se je prignalo 220 komadov več kot prejšnji teden. Cene neizpremenjene. Čuti se pomanjkanje pit. volov.

in modne tkanine za gospode in gospe priporočajo izvozna hiša. **SUKNA** PROKOP SKORKOVSKY IN SIN v Humpolcu na Češkem. Vzoru na prošnje franke. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati tukaj izgotoviti gospodske oblike. 135 **CEFIRE**

Posestvo na prodaj. Sadni vrt gozd, vinograd, 32 oralov. Cena 19.000 K. Več pove Matija Žižek v Kamnici pri Mariboru 16. 8

Lepo kmečko posestvo

se iz oraste roke takoj prodaja ali pa na kose, kak v kdo želi Posestvo meri skupno 32 oralov. Obstoji iz 19 oralov gozda, 5 oralov nji, pol orala ameriškega vinograda, drugo sad nosniki. Lep novi vrt na dvorišču. Vode dovolj, več poslopi v dobrem stanu. Posestvo leži v lepem razglednem kraju, pod Sv. Urbanom na Rošpahu pri Mariboru. Cena 19000 kron, 4000 kron ostane vkajženo. Natančneje se izve pri lastniku F. Ambroš. 14

Franc Majcen, trgovec na Dolu pri Hrastniku, ima več mtr. stotov prediva à 72 v, volne à 190 lepega hribovskega ovsa à 22 v, K franko postaja Hrsnik za oddati, ter se priporoča slavnemu občinstvu za cenjena naročila. 11

Služba organista in cerkovnika pri Sv. Mariji v Puščavi se razpisuje. Nastop službe takoj. Zupni urad v Puščavi. 1

Hiša v Mariboru

(Melje), pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in nji, se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodajo. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khilgasse 8, 1. nadstropje. 1073 Krojaški pomočnik se sprejme za stalno delo pri gosp. Bukovniku, krojaški m. jster Ruše. 1345

Mala trgovina z žganjetočem se po ceni prodajo. Star prostor. Bankala g. v. sse 13. Maribor. 73

Prodajo se posesti v okolici Št. Andraža št. 17 pri Velenju, vel ko tri orale, cena 3000 K, zraven je vinograd, vrt in gozd. Natančneje se izve pri g. Franc Jelovšek, županu v Št. Andražu. 70

Dva dijaka se sgrejmeta na hrano in stanovanje, plača 30 K do 1. februarja 1913 pri g. Wagner, Grajska ulica 12. 69

Najboljša svetovna barva za brke in lase je „Karl“.

uradno preizkušena, prosta strupa reizpirljiva, svetlo rujava temno rujava in srna. K 4.—. Razpošiljalnica K. Mme Thérèse, Dunaj VIII Lerhengasse 25. 51

Gostilna

v zelo živahnem industrijnem kraju, sred. šču dveh železnic, gostilna ima dobro bodočnost, lepe prostore in hleve, zraven lep zelenjadni vrt, se radi družinskih razmer takoj prodajo. Vpraša se pri posestniku Ani Aigner v Pöflingbrunn na Štajerskem. 42

Učence iz dobre hiše, močne postave in s primerno izobrazbo se sprejme takoj v trgovini z meš. blagom. M. Ogorevc, Konjice. 65

Čevljarški učenec se takoj sprejme pri Karl Mehartu v Mariboru Koroška ulica 90. 64

Iščem poštenega moža, kateri je bil več let na jetiki bolan in je imel slab želodec, ki ni prenesel jedil ne dobrih ne slabih Jaz močno kašljam, imam pljučno jetiko. Mož, kateri mi pove zdravilo ali zdravilnika, ki ga je ozdravil dobi 100 kron nagrade. Pismo se naj na: „A. G. F. št. 65.“ Zibika, Pristova. 68

Zgubil se je lovski pes prepeličar (belo rujave barve) z imenom „fot“. Kdor bi v. del, kje se nahaja pes, naj to naznani ali pa pripelje psa proti plačilu pr. merne odškodnine g. Antona Štepic, c. kr. davčnemu upravitelju v Mariboru, Mlinska ulica št. 22. 72

Pridnega učenca sprejme takoj Vaupotič Franc, pekovski mojster Žice pri Konjicah. 82

Priporočam velečastiti duhovščini voščene svece

n. jholjše kakovosti, katere lepo gorijo in ne kapljajo; istotako priporočam mili-sveče v vsaki obliki po najnižjih cenah. Pošiljatve franko.

S prošnjo do velečastite duhovščine za cenj. naročila, katere izvršim točno in v splošno zadovoljnost bileži in se priporoča

Franjo Gert, medicinar in svečar, Maribor, Gosposka ulica. 1280

Serravallovo železnato kina-vino
Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobren okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.
I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.
Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra à K 2-60 in po 1 liter à K 4-80.

Vinogradniki! Berlandieri x Riparia Teleki
je najboljša trsna podlaga sedanjosti
Predno krijevate svojo potrebo na ameriških trtah in cepljenk. Zahtevajte naš veliki ilustrovani cenik, katerega pošljemo vsakomuz zastonj in franko.
Oskrbništvo vinogradov in trsnik sol
SIGMUND TELEKI, VILLANY, Ogrsko.
Filialno zastopstvo SOLLENAU, Nizje-Avstrijsko.

MI TRIJE SMO EDINI V TEM.
DO POVODIN BREZPOGOJNO ZMAGA
PALMA KAČUČKOV PODPETNIK

Svoji k svojim!
Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripetana slovenska trgovina
Rafael Salmič v Celju, Narodni dom.
Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.
Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!
Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastonj in poštne prosto.
Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu, gostilničarjem, trgovcem i. dr. naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne mesne izdelke, na razstavi v Parizu l. 1904 naj iše odlikovane. Slav. občinstvu posebno priporočam:

pristine kranjske klobase, vel. kom. 40 vin. ter fuo prekajeno meso kg K 2 20 vse od pristnih domačih, kranjskih prašičev. Pošiljam proti povzetju
Za solidno in sveže blago, kakor tudi točno postrežbo jamčim. Spoštovanjem 1314

Fr. Golob, mesar in prekajevalec v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z matim trudom gotovo 10 do 20 K na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu pet znamk po 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

Josip Batič, Ilirska Bistrica, Kranjsko. 1166

„Slov. Straža“ vam pravi: Ne pahnite od sebe sreče, ki se vam ponuja!

Kupite srbsko državno srečko iz leta 1888 v izborni skupini 3 srečk na 48 mesečnih obrokov po K 3-25, še boljše pa v skupini 4 srečk na 46 mesečnih obrokov po K 5-50 z 11 žrebanji vsako leto! Srbska srečka sama zamore se d. biti na mesečne obroke po samo eno krono!

Glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov vsako leto!

Ne prezrite, da se dne 1. februarja 1913 vrši žrebanje turških srečk z glavnimi dobitki po 3krat 400.000 in 3krat 200.000 frankov vsako leto! Turške srečke so prej ko slej najboljše in po vsem varne sreke. Mesečni obrok K 4-75. Velika skupina s turško, srbsko in še dvema drugima srečkama na mesečne obroke po K 6-25

Vse ponudene srečke morajo biti izžrebane!

Naročnina za vsak mesec izhajajoče slovensko poročilo o žrebanju vseh važnejših srečk stane letno 2 K. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana. 88

Dobro blago točna postrežba **Kdor** Edina slov. trgovina z železnino 1169 kupuje vse v slov. trgovini

si hoče prihraniti denar

Ivan Veselič & drug v Ormožu, podružnica Velika nedelja.

Največja zaloga manufakturnega blaga, kakor sukna, druka, hlačevine, platna itd. Vse vrste špecerije, najfinejše moke, kave itd. Največja zaloga vse vrste železnine, kakor tudi vsi okovi za mizarje in stavbe po najnižjih tovarniških cenah. — Kupuje zrnje, kakor pšenico, rž, fižol itd. potem jajca, suhe gobe, perutnino vedno po najboljših dnevnih cenah.

Na prodaj

je posestvo in trgovina mešanega blaga v Lipnici, ki se bo od 1. januarja klicalo za mesto. Veliki hišni hram, ki je še skoraj nov in je še zraven postavljeno poslopje švicarskega sloga, celi hram je 5 sob, velika kuhinja in velika prodajalnica, ter spodnja klet in veliko gospodarsko poslopje. Veliki sadni vrt travniki in polje v najlepši legi. Poslopje leži na križišču krajnih cest in na najlepšem prostoru, ki je izmed vseh drugih blizu železnice, do prve postaje je pet minut in do glavne postaje je 15 minut. Cena 21.000 K. 4000 K ostane. Naslov „J. K. 48, poste restante“ Lipnica (Leibnitz). 50

Franc Pleteršek,

zaloga pohištva **Maribor, Koroška cesta št. 10 nasproti Cirilove tiskarne**

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo 61 kupuj pri Slovencu.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril medicinarsko in svečarsko obrt v Ljutomeru št. 13 v hiši gospoda Severja, kjer je bila že več let stara svečarna. Se priporočam g. duhovnikom za obilna naročila.

Rudolf Grosman, svečar v Ljutomeru. 1343

Priznalno pismo, ki nam je došlo med mnogimi drugimi:

P. n.

Titania-delavnice

WELS.

Prijetna dolžnost nas veže, da Vam za Vaše aparate za dobavo vlažnosti, katere rebimo za vse naše brade, izkamo največje priznanje. Največja korist Vaših aparatov obstoji gotovo v tem, da zrak v sobah, kateri se vsled vedne kurjave osuši, po uporabi Vaših aparatov zopet dobi dovolj vlažnosti, ker je za po nezdravem zraku oškodovane dihalne organe samo obsebi umevno velike vlažnosti.

Predobro je znano, da velika množina manjših bolezni dihalnih organov po zimi izvira od tega, kar so pri spremembi temperature organi podvrženi raznim boleznim ravno vs ed prestabega zraka. Vaše aparate torej vsakemu najtopleje priporočamo to tembolj, ker je njih uporaba celo priprosta, rabijo le malo prostora in ker se radi njih priproste, okusne izpeljave vsakemu dopadejo.

Sprejmite torej izraz naše hvaležnosti ter beležimo

z velespoštovanjem

Glavna pisarna industrielnih delodajalnih organizacij.

Predsednik: **Dr. Lachner.** Za upravnništvo tajnik: **Dr. Margaretha.**

500 kron!

Vam placam, če Vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečin kurjih oces, stiskov in vkoreninjene trde kože. Cena 1 lončku z jamstvenim pismom 1 K. Kemezy Kaschau I. Postfach 12/76. Og sko. 1181

Lepa hiša na najlepšem prostoru Sv. Lenart v Slov. gor. z velikim vrtom pred hišo ter lepo njivo, zelo pripravna za stabišče in dva sloga se po ceni proda. Več pove Ivana Pivec v Sv. Lenartu ali pa Franjo Horvat, slikar v Mariboru, Luthergasse št. 10. 1219

Vinorejci pozor!

Trsje na prodaj: šipon, burgundec beli, laški rizling, silvanec, gutedel, ranfol, kraljevina, vrbovec in druge domače vrste. Cepljeno na Rip. Portalis. Tudi se dobijo korenjaki od Rip. Portalis. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studence pri Poljčanah. 1246

Cepljeno trsje in ključi.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino amerikanških trt na prodaj. Seznam trt: pošip, rulandec, burgundec, beli muškati, silvanec, žlahtina bela in rudača, ranfol, portugizec, veltinec, laški rizling, izabela, kapčina, muškati. Na razpelo več tisoč korenjakov Riparija Portalis in Monticola ter ključe Riparija Portalis. Cena po dogovoru. Jan z Vrbačjak, trsničar Breg pri Ptuj. 1201

Kdor svoj želodec ljubi, ne pije drugega, kakor **želodčni liker**

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Voščene sveče!

Za Svečnico priporočam velečastiti duhovščini svojo bogato zalogo vseh vrst voščenih sveč in voščenk, kilogram po 4 krome. Vzajem v plačilo tudi vosek, ki se je odcetil in odpadel od sveč in sicer kilogram po 2 kroni. Razpošiljam zabojčke s tukaj plačano poštnino za vsako poštno in železniško postajo. Da točno postrežem velečastiti duhovščini, imam v zalogi vse vrste milisveč in namiznih sveč. Se priporoča

Franjo Duchek, poprei Jožef Dufek svečar v Mariboru.

Razpošiljam orožje vseh vrst

na 10dnevno poskušnjo in pregled. Puške lancaster-enocevke od 20 kron, dvocevke lancaster puške od 30 kron, Hammerles-puške od 70 kron, Flobert puške od 8 kron, revolverji od 5 kron, pištole od 2 kroni naprej. Popravila hitro in po ceni. Ilustrovani cenik zastoj. **F. Dušek, tovarna orožja, :** : : Opočno št. 2047, na državni žel., Češko. 1294

Ženske

morajo tako v borni koči kakor v najlepši palači s rogo paziti na svoje zdravje, kajti žena je

neizogibno potrebna

v hiši kakor v vsaki fam. liji. Zdravje žen je v ožji zvezi s snago nje-nege telesa in se radi tega ne more dovolj tople priporočati

da rabi

za gojitev svojega telesa kakor tudi kot razkuževalno sredstvo, n. pr. Lysoform. Velike važnosti je, da se vsi deli telesa

vsak dan

dobro osnažijo in se rabi za to le mlečno vodo in malo Lysoforma. Če ženske vsak dan opravijo svojo

toaletto

in rabiyo Lysoform, se ubranijo raznih nalezljivih boleznih in njih posledic. Nujno se torej priporoča, da je povsod

Lysoform

v zalogi, kateri takoj odpravi ne rjetni duh in pot. — Le napravite en poizkus! — Originalna steklenica se dobi v vsaki lekarni in drožeriji za 8 vicarjev.

Zanimivo knjigo o „zdravju in razkuževanju“, Vam pošiljam zastoj in poštnine prosto. A. C. Hubmann, r.ferent „Lysiform-delavnica“, Dunaj XX. Petraschgasse 4. (—Mosse) 44

Prisrčno zahvalo

izrekamo vsim, ki so spremili k večnemu počitku preljubega očeta

Andreja Črnko

bivšega posestnika v Zimici,

posebno pa č. g. župnika za nagovor ob grobu, č. g. kaplanu, ki so vodili spreved od doma ter rajnega v dogotrajni bolezni večkrat sprevideli, g. Lorberju ki je zbral veterance in g. Wračku, ki je nosil za stavo, kakor tudi tetici Jožefi Črnko, ki mu je oskrbela tik gorske cerkve haden grob. Bog plačaj. Sv. Peter pri Mariboru, dne 13. jan. 1913.

71 Žalujoci ostali.

Kašeli, zadržanost in nahod

bitro odstrani poraba zdravniško priporočanega

Thymomel Scillae,

dragocen in t čno učinkujoč izdelek.

Besedna znamka varovana.

Lajša napade krčevitega kašlja, manjša število napadov, pospešuje razpust in odstranitev slin, utiša kašelj in odpravi težkote pri dihanju.

Ena steklenica 2 K 20 v. P. pošti se pošlje, kdor pošlje naprej 2 K 90 v ena steklenica, 7 K 3 steklenice, 20 K 10 stekl. franko. Ne ustite si usiliti nadomestil Vprašajte zdravnik. Izdelovatelj in **B. Fragner,** lekarnar in dvor. zal. glavni založnik Praga II., t. 203

Zaloga v Mariboru: lekarna W. A. König, Friedrich Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

Dobrodoča gostilna in pekarija

blizu župne cerkve v neki župniji blizu Maribora s sedem orali posestva. I po nadstropno hišo z lepimi gostilniškimi prostori in stanovanjem, plesno dvorano, velikimi kletmi in prostornimi hlevi itd. se proda radi nakupa večjega posestva za 32.000 K z vso opravo vred. Plačilni pogoji po dogovoru (2926). Pojasnila daje na resne kupce uprava „Realitäten-Markt“, Gradeo, Hammerlinggasse 6 67

A. Vihar & N. Novak

Koroška ceste 53 **Maribor** Hengasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spada-jočih mizarških del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, žole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Pridobivajte nove naročnike!

Revmatizem, protin, nevralgija in ozeblina

p vzročajo mnogokrat neznesne bolečine. Da se jih utiši in olajša, da se oteklina odpravi in se doseže gibljivost členkov in odstrani neprijetni občutki, vpliva presenečljivo

Kontrevman

Besedna znamka varovana. Pozor na ime preparata in izdelovalca.

Tudi pri daljši rabi brez vsakih neprijetnih ali škodljivih posledic, zato boljje nego vsi dozdaj rabljeni naravnjeni predmeti.

Ena tuba 1 krono.

Po pošti če se pošlje naprej 1 K 50 vin., se pošlje ena tuba franko, 5 K, se pošlje 5 tub franko, 9 K se pošlje 10 tub franko. 3: 3

Izdelovalec in **B. Fragner,** lekarnar, c. kr. dvor. glavna zaloga, zal. Praga III št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Trgovina s **Na drobno** Trgovina z špecerijskim blagom **na debelo.** moko in dež. pridelki

Ivan Ravnikar

Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak priznati, da imam zanesljivo **kahjiva semena** n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo, peso rumeno in rudačo, travo, splih vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in evetljiena od tvrdke Mauthner. 65

Glavna zaloga **Solidna** Glav. zaloga suhiv vrvarskega blaga **postrežba.** in o. jnatih barv

Gostilna

pri Mariboru blizu železniške postaje, zelo dobra, stara obrt nadstropna, čedna hiša z lepimi gostilniškimi prostori, zelo veliko plesno dvorano, stanovanjem s 4 sobami, gospodarsko poslopje in 2 kleti, hlev za govedo in konje, opeko krito kegljišče, paviljon za godbo, vrt za goste, velika posebna ledenica; velik sadni vrt s približno 80 žlahtnimi sadnimi drevesi. Se proda s pohištvom vred radi bolezni le za K 36.200. Pojasnila daje le resnim kupcem (2927) „uprava Realitäten-Markt“, Gradeo, Hammerlinggasse 6. 66

Lastna tovarna ur v Sveci

1887

Zahtevajte **JUBILEJNI CENIK** „zastoj“

1912

Fr. Čuden, Ljubljana.